

Jaarverslag 2017

VOORWOORD.....	1
1 Organisatie	2
1.1 Organisatie: Wie is MosaLira?.....	2
1.2 Kwaliteitszorg.....	3
1.3 Klachtenregeling	4
1.4 Bijdrage Raad van Toezicht	4
1.5 Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)	8
1.6 Functie/nevenfuncties College van Bestuur 2017	9
1.7 Nevenfuncties leden RvT	10
2 Scholen	11
2.1 Overzicht scholen & Cijfers en kengetallen	11
2.2 Cijfers en kengetallen.....	14
3 Ontwikkeling in (passend) onderwijs	16
3.1 Passend Onderwijs	16
3.2 Dienstencentrum	17
3.3 Onderwijsvernieuwing	18
3.4 NT2 Klassen – Nederlands aan anderstaligen	18
3.5 Techniek en Wetenschap.....	18
3.6 Meer- en Hoogbegaafdheid.....	19
4: Brede Ontwikkeling.....	19
4.1 Actief burgerschap & sociale integratie	19
4.2 Educatief Partnerschap	20
4.3 Cultuureducatie	20
4.4 Gezondheid en Sport	21
5 Ontwikkeling in huisvesting en onderhoud scholen.....	21
5.1 Integrale Kindcentra en Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)	21
5.2 Integraal Huisvestingsplan	22
5.3 Onderhoud.....	23
5.4 ICT	23
6 Ontwikkeling in personeel	23
6.1 Personeelsbeleid.....	23
6.2 Samenwerking met de Nieuwste Pabo.....	25
6.3 Netwerk Interne begeleiders	25
7 Jaarrekening.....	26
7.1 Treasuryverslag	27
7.2 Continuïteit 2017	28
7.3 Jaarrekening	36

VOORWOORD

De maatschappij en ons leven worden steeds hectischer en vluchtiger, veranderingen gaan snel en het lijkt erop dat mensen steeds minder contact met elkaar en respect voor elkaar hebben. De sociale media en de digitale wereld maken het voor ons en onze kinderen mogelijk heel snel en heel makkelijk toegang te hebben tot groepen mensen en informatie, maar wat is de kwaliteit van deze contacten en informatie? We zijn vooral druk bezig met wat de toekomst ons brengt en vergeten dan vaak te leven in het heden, oog te hebben voor de ander en samen te genieten van de successen uit het verleden. Uiteraard is het onze opdracht als onderwijsorganisatie kwaliteiten van kinderen te ontdekken en ze te ontwikkelen voor de toekomst. Dat wij daar goed in slagen, is te zien aan de positieve resultaten van MosaLira, maar laten we ook met z'n allen ervoor zorgen dat we kinderen leren tolerant te zijn en begrip voor elkaar te hebben. Alleen in een vrije en veilige maatschappij en omgeving zullen zij namelijk in de toekomst echt gelukkig kunnen zijn en kunnen profiteren van hun talenten.

Onze scholen hebben allemaal minimaal een basisarrangement van de inspectie, onze tevredenheidsmeting onder ouders en leerlingen laat mooie resultaten zien en financieel staat MosaLira er uitstekend voor. Het ziekteverzuim is echter hoog en de leerkrachten hebben in 2017 deelgenomen aan de landelijke staking voor meer budget en salaris. Het College van Bestuur heeft deze acties gesteund en beaamt dat de werkdruk in het onderwijs hoog is en dat een lerarentekort dreigt te ontstaan. Dit betekent dat we onze successen moeten vieren, maar ook scherp moeten blijven naar de toekomst.

De uitdagingen en de snelle veranderingen vragen vertrouwen, flexibiliteit en samenwerking van alle betrokkenen. Vertrouwen in elkaar vraagt duidelijkheid en goede communicatie. In 2017 hebben wij onze overleg- en communicatiestructuur herzien met als doel dit onderdeel te optimaliseren en efficiënter in te zetten. Een belangrijke voorwaarde is echter ook dat mensen elkaar ontmoeten en elkaar(s standpunten) willen leren kennen. Dit gebeurt mijns inziens nog te weinig. Laten we proberen eerst naar elkaar te luisteren, dan elkaar te begrijpen en vervolgens onze mening of ons oordeel te vormen.

In dit jaarverslag laten wij zien wat we gedaan hebben en wat onze plannen zijn. Hiermee leggen wij verantwoording af en vragen wij opnieuw uw vertrouwen voor de toekomst. Als College van Bestuur bedanken wij alle medewerkers en vrijwilligers voor hun betrokkenheid en inzet. Tevens bedanken we alle ouders, opvoeders en verzorgers voor het vertrouwen dat zij in 2017 weer aan onze scholen gegeven hebben!

Wij hopen met dit jaarverslag de transparantie te verschaffen die nodig is om uw vertrouwen ook voor de toekomst te behouden.

Dave Huntjens,

Waarnemend voorzitter College van Bestuur

1 Organisatie

1.1 Organisatie: Wie is MosaLira?

MosaLira, stichting voor leren, onderwijs en opvoeding is opgericht in 2003 en gevestigd te Maastricht. MosaLira wordt gevormd door 16 scholen voor basisonderwijs, een school voor speciaal basisonderwijs, drie voorzieningen voor (voortgezet) speciaal onderwijs en de primary school van United World College Maastricht. Op onze scholen werken circa 651 personeelsleden voor ruim 5.000 leerlingen. De stichting heeft zonder winstoogmerk ten doel het geven van basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in Maastricht en omgeving.

Het onderwijs binnen alle MosaLira-scholen wordt gegeven met aandacht voor de godsdienstige, levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden zoals die leven in de Nederlandse maatschappij. Als grootste onderwijsorganisatie voor basis en speciaal (basis-)onderwijs in Maastricht speelt MosaLira een belangrijke rol in de ontwikkeling van jonge mensen die in de nabije toekomst de stad en regio mede zullen vormgeven. MosaLira laat zich in haar verantwoordelijkheid leiden door haar missie en zoekt waar nodig en gewenst de samenwerking met partners.

Het uitgangspunt voor de bestuurlijke omgeving van MosaLira is de Code Goed Bestuur van de PO-Raad. Wij delen uiteraard de visie dat goed onderwijs vraagt om goed bestuur. In de Code Goed Bestuur is vastgesteld wat verstaan wordt onder goed bestuur. Bestuurders en interne toezichthouders toetsen de bestuurlijke inrichting en het bestuurlijk functioneren aan de principes van deze code. Het College van Bestuur (hierna: CvB) van MosaLira bestuurt collegiaal en de leden dragen derhalve gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het gehele beleid en de exploitatie van MosaLira. Met behoud van de gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben de leden ieder hun aandachtsgebieden waarvoor zij primair verantwoordelijk zijn.

Conform de Code Goed Bestuur zal het CvB niet toestaan dat door haar of onder haar leiding activiteiten plaatsvinden, dan wel activiteiten worden nagelaten die in strijd zijn met de wet, de statuten, de grondslag en de belangen van MosaLira en de geldende interne en externe regelgeving. Het beleid dient evenwichtig, samenhangend en gericht op de gestelde doelstellingen te zijn en wordt in dialoog met belanghebbenden op alle relevante niveaus van de organisatie geformuleerd. De Raad van Toezicht ziet erop toe dat de doelstellingen van MosaLira op verantwoorde wijze worden bereikt door middel van het uitoefenen van haar taken en bevoegdheden zoals in de statuten omschreven.

Missie

MosaLira biedt een veilige uitdagende leeromgeving waarin kinderen zich ontwikkelen tot verantwoordelijke en succesvolle medeburgers. Ouders zijn partners bij het onderwijs. Persoonlijke talenten, respect voor elkaar en een duurzame samenleving zijn voor MosaLira leidend.

Hoofddoelstelling

MosaLira streeft naar het behalen van maximale leeropbrengst voor ieder kind, waarbij in een waarde gerichte benadering de vorming en het welbevinden van het gehele kind centraal staat.

Visie

Het CvB heeft in haar toekomstvisie richting 2025 samen met het directeurenberaad de onderstaande richtinggevende uitgangspunten geformuleerd. Deze punten blijven de stip op de horizon vormen waar naar toe gewerkt wordt:

1. De talentontwikkeling van kinderen wordt zoveel als mogelijk vormgegeven in een inclusieve setting, waarbij alle beschikbare expertise en middelen worden ingezet om kinderen passend en thuisnabij bij hun onderwijs- en ondersteuningsbehoefte te kunnen bedienen.
2. Intensieve en professionele samenwerking op alle niveaus intern en extern is noodzakelijk om de ambities en doelstellingen te realiseren.

3. Het professionaliseringsbeleid is gericht op de continue ontwikkeling en kwaliteitsverbetering van zowel de organisatie als ook individuele personeelsleden.
4. Het personeelsbeleid, waaronder mobiliteit en scholing, is gericht op een evenwichtige verdeling op basis van leeftijd, expertise en duurzame inzetbaarheid.
5. De omvang en organisatie van de scholen en de stichting zijn passend bij een effectieve en efficiënte inzet van middelen en de realisatie van de gestelde doelen en maatschappelijke opdracht.

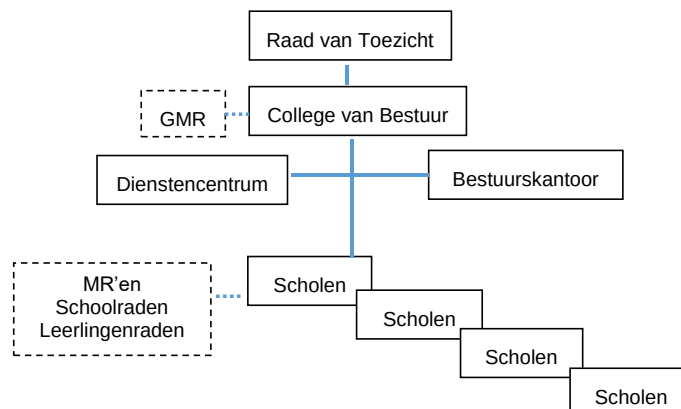
In 2017 heeft MosaLira haar strategisch beleidsplan 2015-2019 herijkt. Dit heeft geleid tot een aanscherping van de thema's voor het schooljaar 2017-2018:

1. Passend Onderwijs
2. Kwaliteitszorg
3. Partnerschap ouders

Op schoolniveau en binnen themagroepen is afgelopen jaar weer hard gewerkt aan onze visie en bovengenoemde thema's. De praktijk leert echter dat concrete en tastbare resultaten presenteren op stichtingsniveau, vanwege de diversiteit van de scholen en de hoeveelheid aan ambities, moeilijk is. Daarom hebben wij besloten geen nieuwe zaken meer op te pakken, maar in het proces van het nieuwe strategische beleidsplan 2019-2023 de ervaringen en resultaten eerst breed te evalueren. Deze evaluatie zal plaatsvinden in het najaar van 2018. Daarna zal gestart worden met het verzamelen van input vanuit alle geledingen en betrokkenen voor de totstandkoming van een nieuw strategisch beleidsplan.

Organogram

In het onderstaande organogram is te zien dat MosaLira een heel platte organisatie is. Conform onze visie worden de verantwoordelijkheden binnen de vastgestelde kaders zo diep mogelijk in de organisatie gelegd. Verder zijn alle benodigde diensten en expertises aanwezig binnen het bestuurskantoor met betrekking tot de bedrijfsvoering en in het dienstencentrum met betrekking tot (passend) onderwijs. De omvang van deze organisatie onderdelen is en blijft beperkt en passend bij de doelmatigheids- en efficiency gedachte.

1.3 Klachtenregeling

Er zijn in 2017 geen klachten ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie. Wel is een aantal meldingen/klachten ingediend bij het College van Bestuur (CvB). Het betrof meldingen/klachten van ouders over het niet mee mogen gaan van kinderen op schoolreis, zorgplicht, mobiliteit van leerkrachten, pesten en veiligheid. Onze vertrouwenspersonen zijn op verzoek van medewerkers en ouders ingeschakeld voor het geven van advies bij een aantal van deze (zorg)vragen/klachten. Dit heeft er mede voor gezorgd dat de meldingen/klachten naar tevredenheid voor alle betrokkenen zijn afgehandeld.

Alle scholen van MosaLira beschikken in het kader van de klachtenregeling over een à twee contactpersonen. Begin 2017 bestaat de groep (externe) vertrouwenspersonen uit zeven mensen. Eén persoon heeft in november afscheid genomen. De contactpersonen rapporteren twee keer per jaar geanonimiseerd aan het CvB alle meldingen en klachten die in ontvangst zijn genomen. De vertrouwenspersonen komen minimaal één keer per jaar bijeen en worden uitgenodigd voor de jaarlijkse bijeenkomst met de contactpersonen.

1.4 Bijdrage Raad van Toezicht

Doel

De raad van toezicht ziet integraal toe op de gang van zaken binnen MosaLira. Hierbij toetst de Raad van Toezicht in het bijzonder of de statuten en de daarmee verbonden reglementen, de wettelijke verplichtingen en de Code Goed Bestuur voor het primair onderwijs worden nageleefd. Het leidend beginsel hierbij is het bewaken van de maatschappelijke norm: handelt het College van Bestuur in overeenstemming met het maatschappelijk belang? De Raad van Toezicht is zich ervan bewust dat de samenleving verwacht dat hij vanuit de gedachte toezicht houdt als waren de leden de vertegenwoordigers van de maatschappelijke aandeelhouders. De Raad van Toezicht is ervan doordrongen dat de samenleving mag verwachten dat hij zich naar beste vermogen van deze taak zal kwijten.

Aanpak

De Raad van Toezicht handelt op basis van de bevoegdheden zoals vastgelegd in de statuten, de daarop gebaseerde documenten en de volgende onderscheiden verantwoordelijkheidsgebieden: toezicht op de strategische doelstellingen, toezicht op de prestaties (controle achteromziend), werkgeversrol en klankbord, regeling van besturing, bestuurlijke goedkeuringen en eigen werkzaamheden. Aan de hand van deze verantwoordelijkheidsgebieden brengt de Raad van Toezicht zijn verslag over 2017 uit.

Om de kwaliteit van het toezicht binnen MosaLira op het vereiste niveau te brengen en te houden is het belangrijk eenduidige regels af te spreken. Op basis van de uitkomsten van de sessie georganiseerd in 2016 met Bureau Governance Support heeft de Raad van Toezicht in samenwerking met het College van Bestuur de volgende zaken in gang gezet:

- Aanpassen van **statuten** en bijbehorende reglementen. De reglementen worden afgewikkeld in het eerste kwartaal van 2018;
- **Uitwisselen van denkbelden over de positie en rol van de Raad van Toezicht** en het samenspel tussen RvT en CvB aan de hand van verdieping en update van het strategisch beleid, de verbetering van de managementrapportages en het inrichten van thematische bijeenkomsten als deel van de vergaderingen van de RvT met het CvB.;
- Werken aan **gemeenschappelijke opvattingen** over rollen en praktijk.

Resultaat

1. Toezicht op de strategische doelstellingen

De Raad van Toezicht ziet toe op de voortgang en resultaten van de in het strategisch beleidsplan genoemde thema's voor onderwijs, personeel, bedrijfsvoering/huisvesting en communicatie middels gesprekken met het College van Bestuur, formele en informele rapportages, informatiestromen en activiteiten.

De belangrijkste uitkomsten van de gezamenlijke sessies rondom toezicht en (strategisch) beleid waren:

- **Resultaat goed bestuur en toezicht.** Afspraak tussen RvT en CvB om te investeren in een gemeenschappelijk beeld van "Wanneer MosaLira het goed" doet en wat de wezenlijke voorwaarden zijn om het goed te blijven doen. In het verlengde hiervan is in een vergadering van de RvT stilgestaan bij het strategisch beleid, het jaarplan en targets en de bijbehorende voortgangsrapportages.
- **Klankbord en taakverdeling.** In 2017 is er gestart met themabijeenkomsten met betrekking tot de wezenlijke onderdelen van het functioneren van de organisatie. Dit stelt betrokkenen in staat om hun functie beter uit te voeren. Zo is er aandacht besteed aan strategie en koers, huisvesting, passend onderwijs en ontwikkelingen bij UWCM (met specifieke aandacht voor inrichting Governance en met name de plaatsbepaling daarbij voor CvB en RvT) en financiën (rapport Mc Kinsey, verbetering sponsoring en mogelijkheid tot afbetaling schuldenpositie aan MosaLira). Behoudens de renumeratiecommissie wordt er voorlopig niet gestart met portefeuilles vanuit de RvT. De RvT blijft integraal verantwoordelijk, maar de betrokkenen leden hebben een grotere kundigheid met betrekking tot de thema's en zijn door het CvB te bevragen op hun klankbordfunctie. Vanuit deze klankbordfunctie hebben het afgelopen jaar een aantal keren individuele gesprekken plaatsgevonden tussen leden van het CvB en RvT;
- **Werkgeverschap.** In 2017 zijn hernieuwd functionerings- /beoordelingsgesprekken met één lid van het CvB gevoerd. In 2017 bezoekt de RvT individueel scholen en stel zich actief op de hoogte van de voortgang van de kwaliteit van het onderwijs en de besturing van de organisatie bij MosaLira;
- **Vergaderingen.** Vergaderingen zijn goed gepland (er is een vergaderschema), kennen per keer een extra thema en verlopen gestructureerd.

2. Toezicht op de prestaties

De Raad van Toezicht baseert zijn toezichthoudende rol op informatie die grotendeels afkomstig is uit door het College van Bestuur voorbereide stukken en op informatie welke door externen wordt aangeleverd:

- Financiële en beleidsinhoudelijke kwartaalrapportages inclusief de mogelijke risico's, evenals de realisatie van de in de jaarplannen gestelde doelen. Besluiten aangaande verrekeningen met UWCM en plaatsing toezichthouder.
- Interne en externe verantwoording met betrekking tot:
 - ✓ de kwaliteit van onderwijs: aan de hand van rapportages van de inspectie heeft hierover uitvoerig overleg plaatsgevonden;
 - ✓ examinering; resultaten en rendementen (scores eindtoetsen) en het opleiden van interne auditors.
- Organisatieveranderingen: samenwerking ontwikkelingen Kom Leren en andere collega-stichtingen, krimp en de effecten hiervan op het onderwijs en het aantal scholen en ontwikkelingen binnen Passend Onderwijs Zuid Limburg;
- Jaarverslag.
- Onderwijs gerelateerde thema's (leren in het kwadraat: kwaliteitsverbetering en vergroten resultaatgericht denken en handelen), voor- en vroegtijdse educatie.
- HRM en Integraal Personeelsbeleid (verbeteren didactisch handelen van leerkrachten en scholing directeuren), werkdruk, problemen met het vinden van voldoende gekwalificeerde

vervangers, ontwikkelingen rondom aanpassen van cao, communicatie (met ouders en personeel).

- Huisvestingsaangelegenheden (invulling van integraal huisvestingsplan) en onderhoudsplanning. Hierbij kwamen demografische ontwikkelingen en effecten daarvan op huisvesting (eerste bevinden rapport RO-Groep) aan de orde evenals een gedegen afweging van risico's en mogelijkheden op middellange en lange termijn.
- Tevredenheidsmetingen onder leerlingen, ouders en personeel;
- Gesprekken met accountant, interim-controle, accountantscontrole jaarrekening en toestemming overschrijding budget accountant.
- Informerend overleg met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR). In 2017 zijn de gesprekken (conform Code Goed Bestuur) opgestart (2x per jaar).
- Beleidsbrieven ministeries OCW.
- Beleidsinformatie PO-Raad.
- Gesprekken met directeuren en op de diverse scholen.
- Informatie en rapporten van Platform Raden van Toezicht po/vo instellingen en Vereniging van Toezichthouders in Onderwijs Instellingen (VTOI).

De Raad van Toezicht heeft geconstateerd dat de uitval wegens ziekte van de bestuurder van MosaLira een groot risico inhoudt voor MosaLira. Door deze problemen met één bestuurder zijn niet alle noodzakelijke geplande werkzaamheden volledig uit de verf gekomen. De organisatie heeft desondanks zaken verder goed opgepakt en verder doorgezet. Na de zomer is ter ondersteuning en voor de noodzakelijke continuïteit een interim bestuurder aangesteld. Hierdoor kon de onderwijskundige aansturing en de ontwikkeling van mensen en organisatie weer voldoende ter hand genomen worden.

3. Werkgeversrol en klankbord

De voorzitter van het CvB is in het voorjaar van 2017 langdurig uitgevallen door ziekte. In het voorjaar is afgesproken dat het lid van het CvB tijdelijk fungeert als waarnemend voorzitter. Om niet een te grote druk te leggen op één persoon en om de continuïteit van de organisatie te borgen is in juli gekozen om voor het schooljaar 2018-2019 een interim bestuurder aan te stellen. Deze interim bestuurder (uitgangspunt is tweehoofdig College van Bestuur) heeft als aandachtgebieden onderwijs, HRM en organisatieontwikkeling. De bezoldiging van de interim bestuurder is getoetst aan de kaderstelling van de WNT en is afgestemd met de accountant. In 2017 is de bezoldiging van het CvB tegen het licht gehouden. In het kader van de afspraken rondom WNT-inschaling, is door de accountant geconstateerd dat de hoogte van bezoldiging voldoet aan de regelgeving. Aan het lid van het CvB is in 2017 (binnen de bandbreedte van de WNT) een tijdelijke waarnemingsbonus verstrekt.

- De aansprakelijkheidsverzekering voor bestuurders/RvT is aangepast en naar boven bijgesteld.
- De RvT evalueert jaarlijks haar functioneren. De uitkomsten worden gedeeld met het CvB.
- De RvT start met bezoek aan scholen, evenementen en scholingsbijeenkomsten. De profielen voor leden RvT zijn herijkt, het rooster van aftreden is opnieuw vastgesteld.
- Oriëntatie op en versterking van de eigen rol als werkgever vindt plaats doordat leden van de Raad van Toezicht deelnemen aan landelijke overleggen van de Vereniging van Toezichthouders in Onderwijs Instellingen. Op basis van de nieuwe bezoldigingsrichtlijnen van BZK heeft de RvT op basis van afwegingen en vergelijkingen met andere schoolbesturen in de regio haar bezoldiging naar boven bijgesteld ingaande per 1 januari 2018.
- De Raad van Toezicht voert twee keer per jaar informeel overleg met de GMR in het bijzijn van het CvB. In het voorjaar is gestart met een kennismaking en een bijeenkomst die ten doel had nader vast te stellen wat het belang van deze gesprekken is voor betrokkenen. In het najaar is bij de bijeenkomst specifiek ingezoomd op de effecten van passend onderwijs en op de risico's bij de uitrol van het strategisch huisvestingsplan.

- De Raad van Toezicht voert een keer per jaar een gesprek met de directeuren. In 2017 is stilgestaan aan de hand van presentaties van directeuren bij de opgaven van scholen (o.a. werkdruk) en bij de uitrol van de eigen onderwijskundige koers. In 2017 zijn diverse extra gesprekken gevoerd aangaande de gerezen problemen in de aansturing van de organisatie.

4. Regeling van de besturing

Tijdens het verslagjaar zijn de in statuten en/of reglementen gewijzigd. De aanpassing van de reglementen worden voorzien voor begin 2018. Hiermede zijn afspraken dan weer geënt op de huidige regelgeving.

Aan het verder doorontwikkelen van het toezichtkader, waarmee in 2016 een start is gemaakt, is verder invulling gegeven door een werkplan voor 2017.

Op dit moment fungeren de volgende commissies:

Naam commissie	Vergaderfrequentie minimaal
agendacommissie	5 x per jaar
remuneratiecommissie	1 x per jaar (officieel). Door de situatie van de voorzitter CvB is deze commissie geregeld bij elkaar geweest en heeft er op een frequente wijze afstemming plaatsgevonden met de overige leden van de RvT.

Er wordt gewerkt het een verdeling van portefeuilles over de leden van de RvT.

Vanzelfsprekend laat dit onverlet dat de *gehele* Raad van Toezicht eindverantwoordelijk blijft voor een adequaat toezicht. De commissies zijn bedoeld om aan bepaalde onderwerpen diepgang te geven. Uitkomsten en conclusies worden met de gehele Raad van Toezicht gedeeld en de besluitvorming is geformaliseerd binnen de reguliere vergaderingen.

De samenstelling van de RvT zag er in 2017 als volgt uit:

Naam	Hoofdfunctie	Officiële nevenfuncties
Ans Christophe	Lid CvB CITAVERDE College	Voorzitter RvT MosaLira
Ferno Schneiders	Lid CvB Leeuwenborg	Lid RvT MosaLira
Mirjam Depondt	Voorzitter RvB Woonpunt	Lid RvT MosaLira
Roland Wedler	APG Group NV	Lid RvT MosaLira
Astrid Boeijen	CBS	Lid RvT MosaLira tot 1 mei 2017
Harm Wiertz	Founder Wiertz Family	Lid RvT MosaLira vanaf 1 augustus 2017

5. Bestuurlijke goedkeuringen

De Raad van Toezicht heeft zijn goedkeuring gegeven aan:

- jaarrekening/jaarverslag 2017
- begroting 2017/2018, treasury-plan en investeringsplan, verrekening UWC en extra vergoeding accountant
- wijziging statuten
- bezoldiging lid CvB en RvT.

6. Eigen werkzaamheden

De Raad van Toezicht heeft in 2017 vijf maal vergaderd in het bijzijn van het College van Bestuur. Ter voorbereiding van de vergaderingen is vijf maal de agendacommissie bijeengekomen. De Raad van Toezicht hanteert een jaarplanning om zeker te stellen dat alle relevante onderwerpen aan bod komen.

Een afvaardiging van de Raad van Toezicht heeft een keer per jaar informeel overleg gevoerd met de GMR. Dit overleg is door alle partijen positief en zinvol ervaren.

In 2017 is afscheid genomen van een lid van de Raad van Toezicht wegens persoonlijke omstandigheden. De Raad van Toezicht heeft besloten de ontstane vacature opnieuw in te vullen. Inmiddels is in deze vacature voorzien.

De raad van toezicht heeft in een gescheiden bijeenkomst zijn eigen functioneren geëvalueerd

Deskundigheidsbevordering

De raad van toezicht beoogt zich regelmatig bij te scholen om hiermee de kennis over het toezichtsvak up-to-date te houden en het eigen functioneren te professionaliseren. Zo neemt de RvT deel aan scholingsbijeenkomsten en zijn de leden lid van de Vereniging van Toezichthouders in Onderwijs Instellingen (VTOI).

1.5 Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)

In 2017 is de samenstelling van de GMR, ten opzichte van 2016, gewijzigd. De heer Brouwer, de heer Moerkerk (beide OGMR) en de heer Hoex (PGMR) werden bedankt voor hun inzet. Na de verkiezingen konden de heer Groenen en de heer Dijkstra als nieuwe leden worden verwelkomd. Ondanks een herhaalde oproep om de vacature voor twee personeelsleden te vullen, heeft niemand van het personeel gereageerd.

In 2017 heeft de GMR positief advies gegeven over:

- de vakantieregeling 2016 - 2017

De GMR heeft ingestemd met:

- beleid gesprekkencyclus
- mobiliteitsbeleid
- functiebouwwerk
- professionalisering
- klachtenregeling
- IPB

De GMR zou eveneens instemming gegeven kunnen hebben aan de meerjarenbegroting/het bestuursformatieplan 2017-2018, maar door vertrek van de leden van de werkgroep financiën, is de communicatie daarover fout gelopen en is de GMR niet in staat geweest instemming te verlenen.

De GMR heeft ter informatie ontvangen:

- eindrapport Integraal Huisvestingsplan (IHP);
- ontwikkeling visie Regionale Onderwijskaart;
- status nieuw strategisch beleidsplan.

Naast haar formele rol in het besluitvormingsproces is de (P)GMR in 2017 wederom nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van het beleid, en heeft hij in de daartoe ingestelde themagroepen dit beleid mede vormgegeven.

Ter voorbereiding op de GMR-vergaderingen vindt een vooroverleg plaats tussen het dagelijks bestuur van de GMR en het CvB. Dit wordt gedaan om de agenda voor te bereiden en lopende ontwikkelingen te kunnen delen.

Door de raad van toezicht is in 2017 een start gemaakt met het nieuwe wettelijk voorschrift in de Wet medezeggenschap op scholen om tweemaal per jaar met de GMR te overleggen. Bij dit overleg in november is ook het college van bestuur aanwezig geweest.

De gezamenlijke MR/GMR-thema avond heeft eind juni 2017 plaatsgevonden. Gelet op het belang van het onderwerp en de beperkte opkomst, kan worden geconcludeerd dat het plannen van een thema-avond zo laat in het schooljaar geen herhaling behoeft.

De division council (DC) van het United World College ondervond in 2017 problemen bij de uitvoering van haar taken. Normaal gesproken moeten de GMR van LVO en MosaLira om de twee jaar instemmen met het besluit tot voortzetting van de BMR-status van de DC, maar door omstandigheden is dit niet gebeurd. Dit wordt in 2018 opgepakt.

Conform het voorschrift hebben enkele GMR-leden zitting genomen in de benoemingsadviescommissie voor leerkrachten in de vervangerspool.

1.6 Functie/nevenfuncties College van Bestuur 2017

Portefeuilleverdeling:

H.T. Van Mulken

- Voorzitter
- Primair verantwoordelijk voor onderwijs, personeel en organisatie.
- Geeft direct leiding aan de directeurs van de scholen
- Mede verantwoordelijk voor bedrijfsvoering: planning & control, ICT, financiën, (personeels)budgettering, inkoop en huisvesting.
- Behandelt voorkomende klachten, conflicten en niet genoemde aspecten.
- Is aanspreekpunt van MosaLira binnen UWCM en neemt deel aan de ALV-bijeenkomsten.
- Is het eerste aanspreekpunt voor de Raad van Toezicht en de GMR.
- Vertegenwoordigt MosaLira in diverse externe gremia in overleg met lid CvB.

D.J.H.N. Huntjens

- Lid en plaatsvervangend voorzitter
- Geeft direct leiding aan de directeur bedrijfsvoering.
- Primair verantwoordelijk voor bedrijfsvoering: planning & control, ICT, financiën, (personeels)budgettering, inkoop en huisvesting.

- Mede verantwoordelijk voor onderwijs, personeel en organisatie.
- Vertegenwoordigt MosaLira in diverse externe gremia in overleg met voorzitter CvB.

Gezamenlijke verantwoordelijkheden:

- Indien er onderwijskundig gezien aanpassingen met betrekking tot het personeelsbeleid gevraagd worden, wordt gezamenlijk overleg gevoerd om tot een definitief besluit te komen.
- Indien mutaties in de aansturing van scholen en de bezetting van directies gevraagd worden, wordt gezamenlijk overleg gevoerd om tot een definitief besluit te komen. - Het elkaar zoveel mogelijk op de hoogte houden, zodat onderlinge vervanging mogelijk blijft en de kwetsbaarheid verkleind wordt. - Eindverantwoordelijk voor de totale organisatie en de kwaliteit van en zorg voor het totale personeelsbestand. Dit betekent onder andere dat de monitorbezoeken door beide bestuurders gezamenlijk worden uitgevoerd.

Nevenfuncties:

H.T. Van Mulken

- Bestuurslid Stichting Wie-kent school, vestigingsplaats Maastricht: Stichting met als doel: a. Het loopbaanperspectief van jeugdigen te vergroten door: 1. Loopbaanperspectief aan jeugdigen te bieden 2. Te leren wat werken is 3. Zicht te bieden op een betere beroepskeuze 4. Jeugdigen te monitoren en te blijven volgen en steun te bieden in hun (school)loopbaan b. Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk zijn. - Lid bestuur samenwerkingsverband en Maastricht/Heuvelland en PO Maastricht e.o. - Lid agendacommissie Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs VO.
- Lid agendacommissie Passend Onderwijs PO - Lid Stuurgroep Opleiden in de School (geen rechtspersoon). - Lid Stuurgroep Euregio. - Lid netwerkgroep onderwijskwaliteit en opbrengsten PO raad.
- Lid adviescommissie tijdschrift MESO (onbetaalde adviesfunctie; tijdschrift richt zich op management en besturen van onderwijsorganisaties).
- Voorzitter denktank "innovatief Maastricht".

D.J.H.N. Huntjens

- Voorzitter exploitatiestichting Centre Manjefiek Malberg.
- Penningmeester stichting Playing for Success Maastricht.
- Bestuurslid Stichting Voorzieningen Montessori Onderwijs Maastricht.
- Lid Algemene ledenvergadering United World College Maastricht.
- Lid Stuurgroep Integrale Kindcentra Maastricht.
- Lid Stuurgroep JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) Maastricht.
- Lid Pettelaaroverleg (landelijk netwerk van bestuurders PO) - Lid PO Tafel Zuid-Limburg (regionaal netwerk van bestuurders PO).

1.7 Nevenfuncties leden RvT

Overzicht beroep en nevenfuncties Raad van Toezicht 2016

Naam	Mevrouw J.V. Christophe
Functie	voorzitter vanaf 1-11-2016
Beroep	lid College van Bestuur Citaverde College
Relevante nevenfuncties	n.v.t.

Naam	De heer F.L.P.M. Schneiders
Functie	lid

Beroep	lid College van Bestuur ROC Leeuwenborgh
Relevante nevenfuncties	lid RvT Stichting Jeugdzorg St. Joseph, bestaande uit justitiële jeugd- Inrichting Het Keerpunt; civielrechtelijk gesloten jeugdzorg Icarus; inbegrepen lid RvT jeugdzorgplus instelling stichting Almata Ossendrecht. lid bestuur Stichting Ieder MBO een practoraat.
Naam	De heer drs. R.R.M. Wedler
Functie	lid
Beroep	Client Services Officer, APG Rechtenbeheer N.V. te Heerlen
Relevante nevenfuncties	Secretaris bestuur stichting Stedenband Maastricht – Rama
Naam	Mevrouw M.L.H. Depondt-Olivers
Functie	lid
Beroep	algemeen voorzitter raad van bestuur Woonpunt Maastricht
Relevante nevenfuncties	Voorzitter bestuur Stichting Ronald McDonald Huis Maastricht Voorzitter bestuur Stichting Ronald McDonald Kindervallei Voorzitter Raad van Toezicht stichting Maastricht Marketing Lid Raad van Toezicht stichting Samenwerkende VVV's Limburg Lid Dagelijks Bestuur 'Thuis in Limburg' Directeur NV Wonen boven Winkels Maastricht
Naam	Mevrouw mr. A. Boeijen
Functie	lid
Beroep	hoofddirecteur Dataverzameling CBS/vestigingsdirecteur Heerlen CBS
Relevante nevenfuncties terugkerend	voorzitter Raad van Toezicht van Cultura Nova, een jaarlijks tiendaags theaterfestival in Heerlen; lid Raad van Advies van het Business Intelligence & Smart Services Instituut van de Brightlands Smart Services Campus te Heerlen
Naam	De heer H. Wiertz
Functie	lid
Beroep	ondernemer en bestuurder Wiertz Family bv
Relevante nevenfuncties	Lid RvC Wiertz Company bv Lid RvC BCO Holding bv Lid RvT BCO en 02 Onderwijsadvies Bestuurslid Wiertz Foundation Bestuurslid stichting Limburgs Lef Senator Martin Buber University

2 Scholen

2.1 Overzicht scholen & Cijfers en kengetallen

15FK Basisschool St. Aloysius

Brusselsestraat 46
6211 PG Maastricht
Tel.: 043-321 04 97

Directeur: Desiree Huntjens

04IP Basisschool Amby

Koninginnestraat 2 A
6225 BR Maastricht
Tel: 043-362 05 82

Directeur: Per Ebbelink

16VU Basisschool Anne Frank

De Beente 15
6229 AV Maastricht
Tel : 043-361 29 16

Directeur: Lou Quaedackers

17LV Jan Baptist

SO
Porseleinstraat 14
6216 BP Maastricht
Tel.: 043-328 13 33

Directeur: Els Timmermans

VSO
Frans van de Laarplein 3
6217NH Maastricht
Tel: 043-343 05 65

Directeur: Els Timmermans

00SH IvOO VSO AD

Frans van de Laarplein 3
6217NH Maastricht
Tel: 043-343 05 65

Directeur: Els Timmermans

00SH IvOO Diploma = in het Bonnefantencollege Eenhoornsingel 100

Postbus 4383
6202VB Maastricht
Tel: 043-346 77 30

Directeur: Leon Kik

00SH IvOO SO/JRK

Mariënwaard 57
6222 AM Maastricht
Tel.: 043-363 78 03

Directeur: Bertina Cobbenhaegen

02SP Don Bosco VSO (VSO Maastricht)

Mariënwaard 51
6222AM Maastricht
Tel: 043-346 77 60

Directeur: Els Timmermans

02SP Don Bosco SO

Porseleinstraat 14
6216 BP Maastricht
Tel.: 043-328 13 33

Directeur: Els Timmermans

05KP Basisschool Het Mozaïek

Prestantstraat 40
6217 XX Maastricht
Tel.: 043-343 28 04

Directeur: Ben Dackers

16UN Basisschool De Geluksvogel

Balijeweg
Maastricht
Tel.: 043-363 20 65

Directeur: Anouk Willems

03IY Basisschool John F. Kennedy

Keurmeestersdreef 129
6216 ED Maastricht
Tel.: 043-344 05 00

Directeur: Marc Houben

10FZ Basisschool De Vlinderboom

Kelvinstraat 3
6227 VA Maastricht
Tel.: 043-367 13 35

Directeur: Jan Slangen

10FZ United World College

Discusworp65
6225 XP Maastricht
Tel.: 043-2 410 410

Directeur: Rebecca Warren

06OJ Basisschool De Maasköpkjes

Schoolstraat 15
6223 BD Maastricht
Tel.: 043-363 22 81

Directeur: Etiënne Venhorst

19VJ Kindcentrum Manjefiek

Malbergsingel 68
6218 AV Maastricht
Tel.: 043-354 14 00

Directeur: Yvonne Stegen

15IQ Montessori Binnenstad

Capucijnenstraat 118
6211 RT Maastricht
Tel.: 043-321 52 50

Directeur : Sigrid Nelissen

03OP Basisschool St. Oda

Past. Habetsstraat 40
6217 KM Maastricht
Tel.: 043-343 09 70

Directeur: Ben Dackers

03QD Basisschool Petrus en Paulus

Felix Bockenplein 1
6213 HM Maastricht
Tel.: 043-343 13 99

Directeur: Henry Clermonts

08QO Basisschool St. Pieter

Bergweg 50
6212 CX Maastricht
Tel.: 043-321 20 78

Directeur: Marcel Janssen

03NC Basisschool Scharn

Kloosterstraat 5-7
6226 BP Maastricht
Tel.: 043-362 05 65

Directeur: Annette wijnen

04KM Basisschool De Lètterdoes

Old Hickoryplein 100
6224 AZ Maastricht
Tel.: 043-362 37 96

Directeur: Ravian Close

07WV Basisschool Wyck

Wijckergrachtstraat 4 A
6221 CW Maastricht
Tel.: 043-321 89 97

Directeur: Ravian Close

03LO Talententuin Maastricht

Mariënwaard 57
6222 AM Maastricht
Tel.: 043-363 78 03

Directeur: Bertina Cobbenhaegen

2.2 Cijfers en kengetallen

De leerlingaantallen

School	Aantal leerlingen	Aantal leerlingen
	Per 1 oktober 2016	Per 1 oktober 2017
Basisschool Sint Aloysius	275	255
Basisschool Amby	482	469
Basisschool Anne Frank	197	189
Basisschool Het Mozaïek	110	114
Basisschool De Geluksvogel	154	147
Basisschool John F. Kennedy	597	571
Basisschool De Vlinderboom	320	335
UWCM Primary school	330	293
Basisschool De Maasköpkes	84	95
Basisschool Manjefiek	240	218
Basisschool Montessori Binnenstad	369	380
Basisschool Sint Oda	188	168
Basisschool Petrus en Paulus	208	219
Basisschool Sint Pieter	261	284
Basisschool Scharn	410	394
Basisschool De Letterdoes	124	119
Basisschool Wyck	145	146
De Talententuin	-----	211
Don Bosco SO	27	27
Don Bosco VSO	45	36
IvOO SO	90	91
IvOO VSO AD	108	68
IvOO VSO Diploma	67	101
Jan Baptist SO	61	66
Jan Baptistschool VSO	97	79

* SBO De Opstap en SBO De Sprong zijn samengevoegd tot De Talententuin per augustus 2017

Tevredenheidsonderzoek

In het najaar van 2017 hebben alle scholen van MosaLira onder ouders en leerlingen (groep 6,7 en 8) een tevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Dit tevredenheidsonderzoek vindt minimaal een keer per 2 jaar plaats, omdat we het belangrijk vinden om de mening van ouders en leerlingen te horen. Zo krijgen we een nog beter beeld van de sterke punten en de verbeterpunten van onze scholen. Ouders geven

onze scholen een gemiddeld rapportcijfer van 7,8; leerlingen een gemiddeld rapportcijfer van 8,2. Deze cijfers liggen iets hoger dan de landelijke benchmark van respectievelijk 7,6 en 8,1. Uit de rapportages blijkt dat ouders over het algemeen het meest tevreden zijn over de leer- en hulpmiddelen die aangeboden worden. Verbeterpunten zijn er op het gebied van huisvesting, handelingsgericht werken en pedagogisch klimaat. Er zijn hierbij natuurlijk verschillen tussen de individuele scholen, maar dit zijn de meest opvallende zaken op bestuursniveau. Leerlingen zijn het meest tevreden over de procedures, dat wil zeggen dat de school duidelijke regels hanteert. Als verbeterpunten geven zij aan de sociale omgang en het op een respectvolle manier met elkaar omgaan. Scholen besteden hier uiteraard veel aandacht aan, maar dit leeft dus sterk bij de leerlingen en blijkbaar kan dit nog beter. De scholen kijken naar hun eigen aandachtspunten en ondernemen gericht actie om deze te verbeteren. Zij communiceren ook op hun eigen manier over de resultaten met alle betrokkenen en belanghebbenden bij de school. Wegens de lage respons onder ouders en leerlingen van de SO- en VSO scholen binnen MosaLira is er geen representatief beeld te vormen van de waarderingen van ouders en leerlingen.

School	Resultaten tevredenheidsonderzoek ouders	Resultaten tevredenheidsonderzoek leerlingen
Basisschool Sint Aloysius	7,7	8,6
Basisschool Amby	7,9	8,8
Basisschool Anne Frank	8,0	8,3
Basisschool Het Mozaiek	7,7	8,2
Basisschool De Geluksvogel	7,7	7,3
Basisschool John F. Kennedy	7,8	8,1
Basisschool De Vlinderboom	7,7	8,8
Basisschool De Maasköpkjes	8,1	7,8
Basisschool Manjefiek	7,6	7,4
Basisschool Montessori Binnenstad	7,7	8,2
Basisschool Sint Oda	7,7	8,2
Basisschool Petrus en Paulus	8,0	7,9
Basisschool Sint Pieter	8,2	8,7
Basisschool Scharn	7,8	8,5
Basisschool De Letterdoes	7,3	8,1
Basisschool Wyck	8,1	8,5
Talententuin Maastricht	7,3	8,1

* SBO De Opstap en SBO De Sprong zijn samengevoegd tot De Talententuin per augustus 2017

Cito scores 2017

Brinnummer	School	Score (ongecorrigeerd)
03IY	John F. Kennedy	535,3
03NC	Scharn	539,7
03OP	Sint Oda	533,7
03QD	Petrus en Paulus	540,2

04IP	Amby	538,4
04KM	De Letterdoes	535,8
05KP	Het Mozaïek	533,6
06OJ	De Maasköpkes	540,3
07WV	Wyck	535,9
08QO	Sint Pieter	546,9
10FZ	De Vlinderboom	536,4
15FK	Sint Aloysius	539,8
15IQ	Montessori Binnenstad	538,4
16UN	De Geluksvogel	531,7
16VU	Anne Frank	538,2
19VJ	Manjefiek	527,9

3 Ontwikkeling in (passend) onderwijs

3.1 Passend Onderwijs

Elk kind heeft recht op passend onderwijs, ongeacht niveau van leren en ontwikkeling. MosaLira geeft vorm aan Passend Onderwijs in het onderwijscontinuüm: hoogwaardige basisondersteuning en extra ondersteuning. Uitvoering vindt plaats binnen de scholen in afstemming met ketenpartners, zoveel mogelijk regulier en thuisnabij in één integraal plan binnen de beschikbare middelen. Hiervoor werkt MosaLira samen met de schoolbesturen in de diverse samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs.

In de visie die de samenwerkingsverbanden hebben geformuleerd om gefaseerd van 'oud naar nieuw' te komen, staat een aantal denklijnen centraal: de onderwijsbehoeften van leerlingen, focus op talentontwikkeling, ontwikkelingsgericht werken op alle niveaus, regulier als het kan, speciaal als het moet, thuisnabij tenzij, pedagogisch partnerschap met ouders, vakmanschap en eigenaarschap in alle lagen en midden in de maatschappij.

In 2017 is op MosaLira niveau verder gewerkt aan de versterking van Passend Onderwijs binnen onze scholen. De directeuren hebben onderling en met input van het IB-netwerk (interne begeleiders) ervaringen en kennis gedeeld als het gaat om Passend Onderwijs. In het ontwikkelingsplan van de school geeft de directeur aan welke onderwijsbehoeften leerlingen hebben en welk maatwerk nodig is om deze leerlingen binnen de school te begeleiden. Hierin worden ze ondersteund door het Dienstencentrum.

Een andere ontwikkeling op het gebied van Passend Onderwijs in 2017 is de vorming van de zogenaamde Campus Special Needs (CSN). CSN is de werknaam van de samenwerkende scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs Jan Baptist, Don Bosco en de afdeling VSO AD (arbeidsmarkt en dagbesteding) van het IVOO. CSN is er voor kinderen en jongeren van 4 tot 18 jaar die specialistische onderwijsexpertise nodig hebben om tot leren en ontwikkelen te komen. Hierbij wordt wel rekening gehouden met de beperkende factoren van deze leerlingen (zeer moeilijk lerend, gedrag of autisme), maar wordt vooral gefocust op hun talenten. Professionals van alle disciplines werken samen en trekken gezamenlijk op om het onderwijs dat ze aanbieden verder te versterken en ontwikkelen. Een concrete invulling is dat alle scholen (c.q. units) aan de slag gaan met de implementatie van het onderwijsconcept IPC. IPC staat voor International Primary Curriculum en is een thematisch onderwijsprogramma voor de zaakvakken en creatieve vakken. Aan de hand van onderwerpen die aansluiten bij de leef- en belevingswereld van kinderen en middelbare scholieren worden vakken ingevuld. Het programma stimuleert kinderen om onderzoekend te leren, om verbanden te leggen en hun talenten te ontdekken. Ze worden actief betrokken bij hun eigen leerproces en leren doelgericht te werken aan kennis, vaardigheden en inzicht. De meerwaarde van IPC is dat we het ontwikkelingsperspectief van leerlingen

gebruiken om te bekijken wat elk kind nodig heeft. De bedoeling is om IPC geleidelijk aan in te voeren. We behouden wat goed is en gaan uitbreiden.

De beide scholen voor speciaal basisonderwijs SBO de Opstap en SBO de Sprong zijn per 1 augustus 2017 gefuseerd tot een school voor speciaal basisonderwijs. De nieuwe naamgeving van de school is Talententuin Maastricht. In de Talententuin Maastricht wordt intensief samengewerkt met het Instituut voor Orthopedagogisch Onderwijs (lvOO). Door het samenbrengen van speciale expertise van zowel SBO als SO kunnen we voor leerlingen tegenmoet komen aan een krachtige leeromgeving waarin we verschillende leer- en onderwijsarrangementen indien nodig ook flexibel kunnen aanbieden. In het afgelopen jaar heeft het team Talententuin Maastricht een nieuwe missie/visie geformuleerd. De Talententuin Maastricht biedt leerlingen de kans om hun talenten en mogelijkheden in een veilige, stimulerende en specialistische omgeving te ontdekken, zodat kinderen zichzelf optimaal en evenwichtig kunnen ontwikkelen. Het kind wordt deelgenoot gemaakt van zijn/haar eigen leren en ontwikkeling. We werken in school vanuit ontdekkend- en ontwikkelingsgericht leren en gaan uit van onze eigen kracht. In het kader van Passend Onderwijs is een belangrijk doel de leerlingen in dialoog met ouder en kind zo goed mogelijk voor te bereiden (indien mogelijk) op terugplaatsing in een lichtere vorm van onderwijs dan wel het regulier onderwijs.

3.2 Dienstencentrum

De wet op Passend Onderwijs wil passend onderwijs thuisnabij voor alle leerlingen mogelijk maken. Bij voorkeur willen wij het Dienstencentrum voor alle scholen en alle besturen binnen onze regio toegankelijk maken om samen passend onderwijs voor álle leerlingen vorm te geven. 'Samen Sterk in Passend Onderwijs' is het motto.

Het Dienstencentrum, in casu de consultants, ambulant begeleiders en andere (gedrags-) specialisten, heeft de opdracht samen met leerkrachten, interne begeleiders en directeurs ondersteuning en begeleiding te bieden ten behoeve van passend onderwijs voor álle leerlingen en voornamelijk voor leerlingen met een bijzondere of complexe(re) onderwijs- en ondersteuningsbehoefte. De medewerkers van het Dienstencentrum ondersteunen niet alleen leerkrachten bij het onderkennen en formuleren van bijzondere of complexe(re) behoeften van leerlingen, maar leerkrachten kunnen voor leerlingen ook ondersteuning aanvragen bij het schrijven van het ontwikkelingsperspectief. Tevens kunnen leerkrachten en/of interne begeleiders op aanvraag ondersteuning vragen bij de voorbereiding en de toepassing van specifieke differentiatiemogelijkheden bij leren, gedrag en sociaal-emotionele ontwikkeling van deze leerlingen. Het Dienstencentrum maakt een fasegewijze ontwikkeling door gekoppeld aan de ontwikkeling van de scholen.

Dienstencentrum Fase 1: Experimentfase (tot 1 augustus 2017)

In deze fase is het uitgangspunt de huidige inzet van expertise.

Kenmerkend voor deze fase:

- adviseren op ondersteuningsniveau 3 en 4 en voorbereidingsfase van de Consultant 2.0;
- makelaarsfunctie ontwikkelen (makelen naar interne en/of externe expertise en ondersteuning);
- 'EHBO-post' voor alle aanvragen (ad hoc, eventueel preventief);
- inzet bovenscholse expertise;
- (preventieve) ambulante begeleiding.

In deze fase wordt de adviserende rol voor de 'consultant' steeds belangrijker. Ook werkt het Dienstencentrum verder aan de uitwerking van de visie in uitgangspunten, concrete ambities gekoppeld aan doelen, monitoring en evaluatie van inzet van teamleden én teamvorming binnen het Dienstencentrum.

Dienstencentrum Fase 2: Omslag van curatief naar preventief (gekoppeld aan start nieuwe schoolontwikkelplannen – tot 1 augustus 2019)

De inrichting van het Dienstencentrum zal in deze fase gekoppeld worden aan de start van de nieuwe schoolontwikkelplannen (en daarmee aan bevindingen van audits, zelfevaluaties, e.d.) van de scholen. We verwachten dat er een omslag in ondersteuning nodig zal zijn, waarbij het accent ligt op:

- adviseren op ondersteuningsniveau 4 en implementatiefase Consultant 2.0;
- makelaarsfunctie toepassen (makelen naar interne en/of externe expertise en ondersteuning);
- 'EHBO-post' alleen nog t.b.v. 'incidenten' gedurende schooljaar (instroom nieuwe leerlingen);
- inzet bovenschoolse maatwerk expertise;
- (preventieve) ambulante begeleiding;
- van curatief naar preventief (medisch denkmodel), naar het versterken van de professionele autonomie en eigenaarschap van de leerkracht;
- van leerlinggebonden naar 'pedagogisch klassenmanagement' (systemisch);
- van ad hoc naar gekoppeld aan school ontwikkelplannen.

3.3 Onderwijsvernieuwing

In 2017 hebben 6 scholen(koppels) deelgenomen aan een traject met onderwijsadviseur Wim Nederlof: JF Kennedy, Aloysius, Wyck/De Letterdoes, Oda/Het Mozaïek, De Maaskopkes en Petrus en Paulus. Deze scholen hebben samen met Nederlof het traject doorlopen om een visie te ontwikkelen: Wat vraagt passend onderwijs en wat betekent dat voor ons? Vervolgens zijn scholen aan de slag gegaan met de implementatie door bijvoorbeeld een investering in infrastructuur, het inzetten van extra mankracht of het starten met groepsdoorbrekend werken. Daarnaast is binnen MosaLira een aantal scholen gestart met de methode International Primary Curriculum (IPC). IPC omvat niet Nederlandse taal en rekenen. Voor deze vakken worden de reguliere methodes gebruikt. IPC houdt in dat er in de klas gewerkt wordt met thema's. De thema's omvatten de vakken geschiedenis, aardrijkskunde, natuur, techniek, ICT en beeldende vorming. Daarnaast richten de thema's zich op internationalisering. Voorbeelden van thema's zijn *huis en thuis*, *de missie naar Mars* of *jong en oud*. Doordat de zaakvakken samengevoegd zijn in thema's leren kinderen verbanden leggen. De leerdoelen worden duidelijk kenbaar gemaakt waardoor kinderen weten waar ze naar toe werken. Deze doelen omvatten de ontwikkeling van kennis, vaardigheden en inzicht, waarbij volop aandacht is voor het stimuleren van een onderzoekende houding. Ook is er aandacht voor onderwijsvernieuwing door middel van ICT-inzet in de vorm van Snappets. Via de Snappets kun je eenvoudig vaststellen waar het kind staat in de leerlijn en zo afstemmen op de individuele instructiebehoefte per kind. Op deze manier realiseer je meer gepersonaliseerd leren en kom je tegemoet aan de persoonlijke ontwikkeling.

3.4 NT2 Klassen – Nederlands aan anderstaligen

Ook in 2017 heeft MosaLira te maken met instroom van kinderen die niet of nauwelijks in het Nederlands aanspreekbaar zijn en geen Nederlands spreken. Deze kinderen zijn het best gebaat met zogenaamde NT2 Onderwijs. NT2 staat voor Nederlands als Tweede Taal. MosaLira heeft in Maastricht West en in Maastricht Oost een locatie waar leerlingen terecht kunnen voor specifiek NT2-onderwijs. De lessen worden gegeven op maandag, dinsdag en woensdag. Op donderdag en vrijdag krijgen de leerlingen les binnen de moederschool. Onderwijs aan anderstaligen is een vak apart. Niet alleen woordenschat is een uitdaging maar ook klanken en grammatica. Daarnaast kampen vluchtelingenkinderen vaak met trauma's. Dat vraagt om extra aandacht. De afgelopen jaren hebben we expertise opgebouwd om deze kinderen te kunnen begeleiden. In 2017 hebben 32 leerlingen gebruik gemaakt van de NT2 klassen. Van deze 32 leerlingen zijn er binnen het jaar 11 fulltime teruggestroomd naar de moederschool.

3.5 Techniek en Wetenschap

Alle MosaLira scholen hebben aandacht in hun lesprogramma voor wetenschap en techniek. Elke school geeft hier op haar eigen manier invulling aan. Er is aandacht voor onderzoekend en ontdekkend leren. Dit is belangrijk, omdat we leerlingen willen voorbereiden op de zogenaamde '21st century skills'. Hierbij de volgende vaardigheden die belangrijk zijn:

- probleem oplossen
- ICT vaardigheden
- leren samenwerken
- sociale vaardigheden
- leren vooruitdenken
- kritisch denken

Scholen maken gebruik van verschillende projecten/opleidingen om meer kennis en vaardigheden te verkrijgen over onderzoekend en ontdekkend leren. Verschillende scholen maken gebruik van het zogenaamde STEM-II project (Zuid-Limburg). STEM staat voor Science, Technology, Engineering and Math. Het programma wordt ingevuld door Mad Science, CNME Maastricht, CNME de Rollen en het Continium. De belangrijkste subsidieverleners zijn LED en de Provincie Limburg.

Tevens kunnen scholen gebruik maken van andere projecten bijvoorbeeld over programmeren en coderen en wordt er de samenwerking gezocht met grote bedrijven. Vaak zijn dit korte projecten met de intentie deze te borgen richting de toekomst. Met name het borgen van wetenschap en techniek/onderzoekend en ontdekkend leren in het lesprogramma is een uitdaging die de MosaLira-scholen de komende jaren graag aangaan.

3.6 Meer- en Hoogbegaafdheid

Momenteel is op alle scholen van MosaLira aandacht voor hoogbegaafdheid. De mate waarin is afhankelijk van de behoeften van de leerlingen en de ervaring en expertise van de leerkrachten. Op steeds meer scholen worden begaafde leerlingen structureel gesignaleerd en vindt het compacten en verrijken in de klas gestructureerd plaats. Daarnaast is er een aantal scholen waar aandacht voor deze leerlingen is buiten de reguliere groep. Dit gebeurt in de vorm van verrijkingsgroepen of thematische workshops voor leerlingen die behoefte hebben aan samenwerking met ontwikkelingsgelijken en een uitdagender leeraanbod. Op verschillende scholen wordt hierbij het Digitaal Handelingsprotocol (Hoog)begaafdheid toegepast. Toch is ook een toenemend aantal aanmeldingen voor maatwerkbegeleidingen en de bovenschoolse plusgroep waarneembaar. Op bovenschools niveau zijn daarom momenteel vier plusgroepen onder begeleiding van twee specialisten begaafdheid. In deze groepen krijgen leerlingen die op hun eigen school geen ontwikkelingsgelijken hebben de mogelijkheid om toch samen te werken en leren op hun eigen niveau. Leerlingen die een dubbele problematiek ervaren, bijvoorbeeld in de vorm van een leer- of gedragsstoornis, worden in deze kleine plusgroepen intensief begeleid in het leren omgaan met zichzelf en de ander, waarbij de transfer naar de reguliere school van groot belang is. Ook dit jaar neemt een aantal begaafde leerlingen uit groep 8 weer deel aan de samenwerkingsprogramma's met het Voortgezet Onderwijs (DaVinci Masterclass in samenwerking met Bonnefanten, Porta Mosana en St. Maartens of de Masterclasses van Stella Maris).

De thema-coördinator en de contactpersonen van het thema Hoogbegaafdheid komen zo'n drie tot vier keer per schooljaar bij elkaar om ervaringen uit te wisselen, om materialen te delen en voor bijscholing omtrent relevante onderwerpen. Mede door deze coördinatoren wordt de kennis over het signaleren en herkennen van begaafde leerlingen, het compacten en verrijken van de lesstof en het begeleiden van begaafde leerlingen met steeds meer collega's gedeeld.

4: Brede Ontwikkeling

4.1 Actief burgerschap & sociale integratie

Onze samenleving wordt geconfronteerd met problemen in het publieke en private domein die niet alleen door de overheid te keren zijn. De "maatschappij" voelt zich vaak niet gedwongen rekening te houden met anderen en er is sprake van een sterke normvervaging. De overheid en allerlei andere instanties zetten zich in om de sociale binding te versterken. Door de ontwikkeling van actief burgerschap & sociale integratie een plaats te geven in het onderwijs probeert de overheid leerlingen een gemeenschappelijk en gedeeld perspectief te geven op de bijdrage die zij als burgers aan de samenleving kunnen leveren. Binnen MosaLira vinden we het belangrijk om structureel aandacht te

besteden aan dit onderwerp. In 2017 hebben we vastgesteld dat er al veel gebeurt op gebied van actief burgerschap & sociale integratie. Bijvoorbeeld door het geven van klassentaken (verantwoordelijkheid) of het stimuleren van samenwerking door leerlingen een gezamenlijke opdracht te geven. Diverse scholen werken met een leerlingenraad om zo invulling te geven aan een democratische samenleving. Daarnaast wordt er op scholen voorlichting gegeven over seksualiteit, diversiteit en respect in samenwerking met de GGD via het programma “Lentekriebels”. Ook is er aandacht voor het thema duurzaamheid. We leren leerlingen hoe ze door een meer duurzame leefstijl zelf bij kunnen dragen aan een beter milieu en een schone toekomst. Juist omdat dit thema zo breed is, vindt MosaLira het belangrijk dat de scholen een burgerschapsplan opstellen. Op die manier is duidelijk welke onderdelen binnen burgerschap behandeld worden en welke meer aandacht verdienen. MosaLira ondersteunt de scholen hierbij.

4.2 Educatief Partnerschap

Met het kaderbeleid ‘Educatief partnerschap’ wil MosaLira invulling geven aan goed partnerschap met ouders en opvoeders vanuit haar visie dat ouders partners zijn bij het proces van onderwijs en opvoeding. Het beleid biedt een kader waarbinnen alle scholen kunnen en mogen opereren. Elke school binnen MosaLira opereert binnen haar eigen (school)context. Vandaar, en dat geldt met name voor de invulling van partnerschap op schoolniveau, dat scholen hun eigen invulling kunnen geven aan de vormgeving van de relatie met ouders. Het kaderbeleid van MosaLira is gebaseerd op de nieuwste ontwikkelingen rondom ouderparticipatie. Met name Peter de Vries is hierin inspirerend en zijn visie over ouderparticipatie (verwoord in ouderbetrokkenheid 3.0) is leidend binnen het kaderbeleid. Het kaderbeleid is vastgelegd in een zogenaamd groeidocument. Maatschappelijke en onderwijskundige ontwikkelingen evolueren in rap tempo. Flexibiliteit is daarom een voorwaarde. Aan de ene kant koersvastheid en aan de andere kant flexibiliteit. Het is de bedoeling dat het kaderbeleid elk jaar volgens de PDCA-cyclus tegen het licht gehouden wordt.

4.3 Cultuureducatie

Binnen onze MosaLira-scholen krijgt cultuureducatie een steeds grotere plek in de ontwikkeling van ieder kind. Door de aangestelde themacoördinator en contactpersonen Cultuur zoekt iedere school de verbinding met culturele instellingen. Ook het aanbod van deze instellingen wordt steeds meer afgestemd op het onderwijs.

Opvallend is het aanbod en samenwerking tussen scholen en amateurgezelschappen zoals harmonieën en fanfares. Naast de aandacht voor muziek op school, onder andere door het inrichten van zogenaamde “blazersklassen”, bieden zij ook na school diverse nascholingsactiviteiten. De kinderen die hun talenten verder willen ontplooiën melden zich aan bij de diverse muziekverenigingen. Bij de overheid, provincie en via het jeugdcultuurfonds zijn subsidies beschikbaar. De overheid heeft met het visiedocument “Cultuureducatie met kwaliteit” een duidelijke lijn uitgezet.

Binnen MosaLira kiezen steeds meer scholen voor het project “Toon je Talent” van Kaleidoscoop. Deze organisatie is wederom door de provincie uitgekozen om als “penvoerder” van onze regio Maastricht en heuvelland de cultuureducatie mede vorm te geven bij onze basisscholen. Zowel de bovenschoolse cultuurcoördinator als de cultuurcoördinatoren van iedere MosaLira-school participeert in de overleggen met de “penvoerder” oftewel Kaleidoscoop. Samen wordt er gekeken naar het scala aan mogelijkheden op het cultuuraanbod in de regio. De bovenschoolse cultuurcoördinator van MosaLira participeert als vertegenwoordiger vanuit het onderwijs in het provinciaal overleg over cultuur in het onderwijs.

Steeds meer scholen nemen een bezoek aan een museum of andere cultuurinstelling op in hun jaarprogramma. Aandachtspunt is dan wel het regelen van vervoer naar de instellingen. Binnen MosaLira zijn we op zoek naar structurele oplossingen voor dit aandachtspunt. Cultuur zal de komende jaren een steeds grotere rol krijgen in ons onderwijs waarbij de talenten van kinderen uitgedaagd worden om tot bloei te komen

4.4 Gezondheid en Sport

In 2017 hebben 6 MosaLira-scholen een vignet Gezonde School behaald. Deze scholen behaalden dit jaar het vignet binnen het thema 'voeding' of 'bewegen en sport'. Eind 2017 mochten 12 MosaLira-scholen zich Gezonde School noemen. In totaal bezitten zij 16 vignetten Gezonde School. Ook zijn er nog verschillende MosaLira-scholen bezig om aan de criteria voor een vignet te voldoen of zijn op weg om een volgend vignet te behalen.

In 2017 is het aantal deelnemende scholen dat deelneemt aan 'Basisschool in Beweging' meer dan verdubbeld; van 6 naar 14. 'Basisschool in Beweging' is een project van Maastricht Sport en de GGD Zuid-Limburg waarbij scholen een actieplan schrijven om het gezonde en sportieve klimaat op en rondom school te verbeteren. Veel MosaLira-scholen zijn dus volop bezig om te investeren in het thema 'Gezondheid & Sport'.

In 2017 was er één vakleerkracht die op 2 reguliere basisscholen de lessen bewegingsonderwijs verzorgde. Op alle MosaLira-scholen voor speciaal (basis)onderwijs werden de lessen bewegingsonderwijs ook verzorgd door vakleerkrachten. Daarnaast is er in 2017 middels de buurtsportcoachregeling een samenwerking gestart tussen MosaLira en Maastricht Sport. Via deze regeling worden op enkele basisscholen reeds de gymlessen gegeven door een vakleerkracht. De verwachting is dat dit aantal verder zal oplopen de komende jaren, wat zorgt voor een aanzienlijke toename van de kwaliteit van de gymlessen.

In 2017 hebben 3 MosaLira-scholen (Manjefiek, Letterdoes, Petrus & Paulus) gebruik gemaakt van het project 'Schooljudo'. Dit is een samenwerking tussen MosaLira, Maastricht Sport en Judoteam Maastricht. Zij bieden gedurende 4 weken judolessen aan. Hierbij komen naast de motorische ontwikkeling nog meer belangrijke aspecten aan bod zoals respect voor elkaar, zelfvertrouwen, weerbaarheid en zelfbeheersing.

Voor het personeel van MosaLira is het, net als eerdere jaren, weer mogelijk om deel te nemen aan hét hardloopevenement van Maastricht; Maastrichts Mooiste. Ruim 40 personeelsleden namen hieraan deel. In juni 2017 vond voor de eerste keer ook een tennistoernooi plaats voor personeelsleden. Hieraan namen zo'n 20 collega's deel. Daarnaast werd voor personeelsleden ook weer het volleybaltoernooi georganiseerd in samenwerking met Kom Leren. Hieraan namen 7 MosaLira-scholen deel.

5 Ontwikkeling in huisvesting en onderhoud scholen

5.1 Integrale Kindcentra en Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)

Vanuit dezelfde opvattingen en pedagogische visie samenwerken aan de ontwikkeling van kinderen van 0 tot 13 jaar. Dat is het streven van de Integrale Kindcentra, waarin ten minste zowel scholen als kinderopvangorganisaties samen actief zijn. Dankzij deze toekomstbestendige infrastructuur kunnen we beter inspelen op ontwikkelingen zoals ontgroening en de Wet op Passend Onderwijs. Bovendien komt het de kwaliteit van het onderwijs en de ontwikkeling van kinderen ten goede.

In 2016 is de juridisch-organisatorische harmonisatie tussen peuterspeelzalen en kinderopvangorganisaties afgerond. Daarna is een proces gestart om alle basisscholen met de aan hen gekoppelde peuter- c.q. kinderopvang in te richten als Integraal Kindcentrum, waarbinnen een doorgaande ontwikkelijn in een setting van integrale aanpak jonge kinderen in staat stelt hun talenten optimaal tot hun recht te laten komen. VVE staat zo niet meer op zichzelf, maar wordt verankerd in bestaande structuren en samenwerkingsverbanden.

In 2017 is onder begeleiding van de Werkgroep IKC-VVE, waar MosaLira ook aan deelneemt, verder gewerkt aan het 'Beleidsimplementatieplan'. De doelstelling van het beleidsimplementatieplan is

vooral om het beleid binnen vier jaar te institutionaliseren, zodat er een stevige basis ontstaat voor de stadsbrede uitbouw van IKC's.

Natuurlijk verzorgde MosaLira ook in 2017 de uitvoering van de VVE-activiteiten conform de verleende subsidiebeschikkingen van de gemeente, de wettelijke regelgeving en de inspectiekaders. Deze scholen vormden samen met een voorschoolse instelling (peuterspeelzaal/peuteropvang) een VVE-koppel. Afgelopen jaar zijn er door de stedelijke coördinatiegroep meerdere bijeenkomsten georganiseerd voor alle zorgbrugfunctionarissen uit voor- en vroegschool. Doel van de bijeenkomsten was het gezamenlijk schrijven door de VVE-Koppels van een zogenaamd PER. Het Pedagogisch Educatief Raamplan bevat afspraken over de meerjaren-samenwerking (4 jaar) tussen de samenwerkende partners van voor- en vroegschoolse voorzieningen op pedagogisch-educatief gebied en op inhoudelijke doorgaande lijn. Daarnaast hadden we in 2016-2017 vijf schakelklassen (drie scholen binnen het regulier en twee binnen het speciaal basisonderwijs) en vanaf schooljaar 2017-2018 zes schakelklassen (vijf scholen binnen het regulier en één binnen het speciaal basisonderwijs).

5.2 Integraal Huisvestingsplan

Waar worden de Integrale Kindcentra in Maastricht gevestigd en hoe worden ze ingericht? Die vragen staan centraal in het Integrale Huisvestingsplan (IHP) van de stad Maastricht. Maar ook andere huisvestingsvragen zijn opgenomen in het IHP, dat twee fases kent: tot 2019 en vanaf 2019. De uitwerking van het plan verloopt vooralsnog conform verwachting. In 2018 zal herijking van het IHP plaatsvinden, dan zal er opnieuw gekeken worden naar inhoudelijke en financiële ontwikkelingen. Naar verwachting zullen de ontwikkelingen op De Groene Loper en in De Heeg en het masterplan van LVO (voortgezet onderwijs) gevolgen hebben voor het IHP. Ook hebben eind 2017 de gemeente en schoolbesturen afgesproken dat er een onderzoek komt naar wat de gevolgen zijn voor de exploitatie van de school indien bij nieuwbouw en renovatie de landelijke richtlijn 'Frisse Scholen' en de wettelijke eisen 'BENG' (energieprestatie nieuwbouw) toegepast worden. De uitkomst van dit onderzoek wordt meegenomen in de herijking van het IHP.

De J.F. Kennedyschool in Belfort is de afgelopen jaren enorm gegroeid en het gebouw is in principe volledig afgeschreven. Daarom staat voor deze school een uitbreiding met renovatie op de planning. Om de huidige leerlingenpopulatie op te kunnen vangen is in 2017 tijdelijke huisvesting op de locatie gerealiseerd in de vorm van nood-units. Ook zijn er in 2017 veel gesprekken met de gemeente Maastricht gevoerd over de renovatie van het gebouw en met name de bekostiging hiervan. Sinds de aangepaste wet- en regelgeving in 2015 is onderwijs namelijk verantwoordelijk voor het groot onderhoud van het schoolgebouw en de gemeente voor nieuwbouw. Als het gaat om renovatie zijn er op landelijk niveau geen duidelijke regels opgesteld. In het belang van de leerlingen zijn we nu volop bezig met de voorbereidingen voor de renovatie die naar verwachting in 2018 gaat starten en eind 2019 afgerond zal zijn. Afspraak is dat de gemeente de renovatiekosten vooralsnog voor haar rekening neemt.

In het kader van passend onderwijs en de regiovisie op speciaal onderwijs zijn in het IHP ook afspraken opgenomen over de huisvesting van het speciaal (basis)onderwijs. In 2017 zijn de nodige stappen ondernomen. Zo is De Talententuin (de verzameling van IvOO SO en de fusieschool van SBO De Opstap en SBO De Sprong) gerealiseerd op het terrein Mariënwaard in Maastricht. Een fijn gebouw in het te ontwikkelen buitengebied Geul en Maas. Twee aspecten hebben echter na de realisatie voor overlast gezorgd, namelijk de situatie met krakers in de leegstaande gebouwen en de beperkte parkeerfaciliteiten op het terrein. MosaLira is geen eigenaar van het terrein en de leegstaande gebouwen en daarom voor maatregelen afhankelijk van andere partijen. Hierover hebben we nauw contact gehad met de eigenaar Xonar en de gemeente Maastricht om tot oplossingen te komen.

Als gevolg van het vertrek van SBO De Sprong kwam het gebouw aan het Frans van Laarplein leeg te staan. Dit gebouw is gerenoveerd en inmiddels zijn hierin Jan Baptist VSO en IvOO VSO AD gevestigd. De volgende stap in 2018 is het opknappen van het gebouw aan de Porseleinstraat waar vanaf mei 2018 Jan Baptist SO en Don Bosco SO dan terecht kunnen. De bundeling van de verschillende scholen past in de ambitie om het speciaal (basis)onderwijs verder te versterken en te

ontwikkelen. Door deze bewegingen kunnen we de zeer verouderde en slechte gebouwen aan de Ponjaardruwe en Severenstraat te Maastricht in 2018 volledig verlaten.

5.3 Onderhoud

In 2017 is gewerkt aan het opstellen van nieuwe meerjaren onderhoudsplannen (MOP) per school. Om dit te doen zijn de scholen op verschillende punten doorgelicht. Er is gekeken naar onder andere veiligheid, luchtkwaliteit en duurzaamheid. Uit deze inventarisatie komt een aantal aandachtspunten naar voren. Zo hebben we op het gebied van veiligheid gekeken naar het ophangen van versieringen en hierover nieuwe afspraken gemaakt. Duurzaamheid is een belangrijk onderdeel in de plannen. Bij nieuwbouw kunnen deze aspecten meegenomen worden in het Programma van Eisen. Een goed voorbeeld is de bouw van De Geluksvogel in Limmel. Bij bestaande gebouwen is dit wat lastiger, maar ook daar kijken we naar de mogelijkheden. Bijvoorbeeld door het aanbrengen van isolatie in de vorm van dubbel glas, het toepassen van ledverlichting en hergebruik van water. In 2017 zijn (grotere) onderhoudsprojecten uitgevoerd bij de volgende scholen: Montessori Binnenstad, De Talententuin (Mariënwaard), Campus Special Needs (Frans van de Laarplein). Op dit moment zijn we bezig met de voorbereiding van renovatie van de John F. Kennedy school in Belfort, de locatie aan de Porseleinstraat, kindcentrum Scharn en kindcentrum Anne Frank in Heugem.

5.4 ICT

ICT en digitalisering in bredere zin wordt gezien als ondersteunend middel in de klas en in de totale organisatie. Op stichtingsniveau zijn de kaders waarbinnen scholen kunnen opereren vastgelegd. MosaLira heeft ervoor gekozen de succesvolle inzet van ICT te baseren op het Vier- in balans principe. Dat wil zeggen dat binnen het ICT-plan van de school minimaal aandacht moet zijn voor de vier aspecten: visie, deskundigheid, digitaal leermateriaal en infrastructuur. In 2017 hebben meerdere scholen gebruik gemaakt van Snappet. Snappet biedt lesmateriaal aan via een tablet afgestemd op het niveau van de leerling. Deze tablet dient als interactieve (slimme) vervanging voor de huidige (werk-) boeken en sluit aan op de meest gebruikte lesmethoden.

Verder heeft in 2017 ons ouderportaal Onzeleerling.nl een app gelanceerd, waardoor ouders nu ook op hun tablet of smartphone toegang hebben tot Onzeleerling.nl. Daarnaast is Onzeleerling.nl bezig met een verdere doorontwikkeling van het ouderportaal. Deze wordt in de loop van de 2018 gerealiseerd onder de naam Walvi.

Tot slot zijn we in 2017 reeds gestart met de voorbereidingen voor de Algemene Verordening Gegevensbescherming, of kort gezegd AVG. Deze privacywet wordt op 25 mei 2018 in heel Europa van kracht en heeft gevolgen voor vrijwel alle bedrijven en sectoren. Schoolbesturen moeten zorgen dat de privacy van leerlingen en medewerkers nog beter wordt beschermd. We moeten omschrijven welke privacygevoelige gegevens we vastleggen en waarom dit doen. Hoe we met privacygevoelige gegevens omgaan en hoe we eventuele datalekken melden. Dit heeft een behoorlijke impact op onze organisatie.

6 Ontwikkeling in personeel

6.1 Personeelsbeleid

Uit 2017 werkten bij MosaLira in totaliteit 651 personeelsleden voor in totaal 481 fte. Ongeveer 87 procent van onze medewerkers heeft een vaste benoeming. Ook in 2017 merken we de gevolgen van de invoering van de WWZ in 2016, omdat mensen niet meer bereid zijn voor kortdurende vervangingen aangesteld te worden. Daarnaast begint in Limburg als gevolg van vergrijzing het dalend aanbod aan leerkrachten op de arbeidsmarkt voelbaar te worden. De vraag naar vervangers en leerkrachten blijft echter actueel. Daarom hebben we eind 2017 ingezet op een wervingscampagne. De campagne heeft ervoor gezorgd dat we onze formatie nagenoeg op niveau hebben kunnen houden doordat we leerkrachten hebben kunnen aannemen en onze

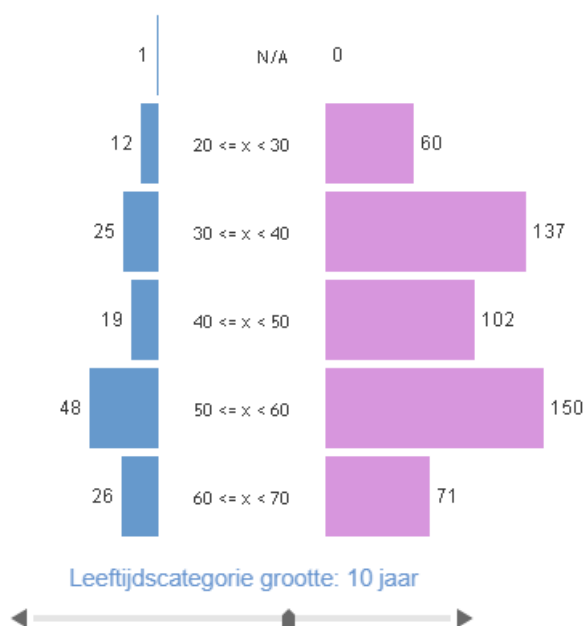
vervangingspool hebben kunnen behouden. Desondanks is de bezetting in de loop van 2017 gedaald met ca. 6 fte.

Duur dienstverband, leeftijdssamenstelling en sekse

MosaLira medewerkers zijn trouw aan de stichting. Binnen MosaLira heeft ongeveer 60 procent van de medewerkers een dienstverband van meer dan 10 jaar. Door de nieuwe instroom als gevolg van de wervingsacties van afgelopen twee jaren is de verdeling van de medewerkers met kortere en langere dienstverbanden evenwichtiger geworden. Het blijft echter belangrijk dat medewerkers die lang in eenzelfde school werken vaker wisselen van school zodat vernieuwing en kennisuitwisseling binnen alle scholen plaatsvindt en de kwaliteit van het onderwijs daarbij steeds verder wordt verbeterd. Met het inzetten van nieuw mobiliteitsbeleid worden medewerkers steeds meer gestimuleerd om de interne mobiliteit op te zoeken.

Aantal medewerkers naar lengte dienstverband (in jaren)

Ons medewerkersbestand bestaat uit een redelijk gebalanceerde mix van alle leeftijdscategorieën. De man/vrouw verhouding is momenteel ongeveer 1:5. Het streven blijft om bij gelijke geschiktheid mannen aan te nemen.

Aantal medewerkers naar leeftijdscategorie

Ziekteverzuim

Dit blijft een belangrijk aandachtspunt binnen MosaLira. Sinds enkele jaren zijn wij eigen risicodragers en dus niet meer aangesloten bij het Vervangingsfonds (Vvf). We zien dat de werkdruk binnen het primaire onderwijs toeneemt. Dit komt enerzijds doordat de laatste jaren steeds meer eisen vanuit wetgeving en maatschappij aan het onderwijs worden gesteld. De wet Passend Onderwijs is daarvan een voorbeeld. Anderzijds zien we dat vacatures moeilijker in te vullen zijn als gevolg van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Dat de toegenomen werkdruk gevolgen heeft voor de gezondheid van onze medewerkers blijkt uit het ziekteverzuimpercentage van de afgelopen jaren. In 2015 en 2016 was het ziekteverzuimpercentage nagenoeg gelijk met 8,4%, maar in 2017 is dit al gestegen naar 9,7%.

MosaLira heeft in 2017 een project 'Lerend Werken' uitgevoerd. Het project was een pilot waarin directeurs samen met de HR-afdeling van het bestuurskantoor en een externe partner gewerkt hebben aan hun eigen kennisontwikkeling op het brede gebied van verzuim. Door zowel theoretische kennis aangeboden te krijgen als door het praktisch en casusgericht te onderzoeken hoe de eigen aanpak in het bestaande (preventief) ziekteverzuimbeleid verbeterd kon worden, hebben directeurs zich ontwikkeld om ziekteverzuim in hun eigen scholen beter en sneller aan te kunnen pakken. Eind 2017 is geïnventariseerd hoe deze pilot een breder vervolg kan krijgen.

6.2 Samenwerking met de Nieuwste Pabo

Een belangrijk leerlandschap waar MosaLira-scholen aan deelnemen, is de 'Nieuwste Pabo' van opleidingsscholen Fontys Hogeschool en Zuyd Hogeschool. Deze zogenaamde leerwerkgemeenschap wordt gezien als een groep van (aankomende) lerende professionals die zich oriënteren op een specifiek onderwijsvraagstuk. Met onderzoek en analyses voorzien zij in oplossingen voor gesignaleerde problemen. MosaLira-scholen nemen deel aan de volgende communities:

- COP Omgaan met verschillen;
- COP Opbrengstgericht werken;
- COP Pesten;
- COP Ouderbetrokkenheid.

6.3 Netwerk Interne begeleiders

Ruim 40 interne begeleiders functioneerden dagelijks binnen onze scholen. Geregeld kwamen ze bij elkaar binnen het zogenaamde 'IB-netwerk' van MosaLira, waarbij ook enkele malen de interne begeleiders van de andere scholen binnen Maastricht-Heuvelland werden uitgenodigd. Centraal staat het informeren en waar mogelijk het leren van en met elkaar. De volgende thema's/onderwerpen passeerden in 2017 de revue:

- begeleiding van de zorgleerling van PO naar VO;
- inrichting van de extra zorg in het VO;
- inrichting en werkwijze van het COB (Centrum voor Onderzoek en Begeleiding) en het CTO (Commissie Toekenning Onderwijssteuning);
- informatie over het project 'Coach4You';
- ontwikkeling van het "Leerlandschap MosaLira" en de meningsvorming aangaande de inrichting van COL's en COP's;
- ontwikkelingen omtrent het 'Dienstencentrum MosaLira';
- ontwikkeling van de NT2-klassen binnen MosaLira;
- het omgaan met toetsen 'CITO-Begrijpend Lezen';
- informatie over het programma 'Bouw';
- overgang van groep 2 naar groep 3;
- werkwijze/aanpak van het SMW (schoolmaatschappelijk werk);
- informatie van en evaluatie rondom werkwijze van het 'Team Jeugd Gemeente Maastricht';
- informatie omtrent REC-2 door Adelante-Zorggroep;
- informatie over de website 'CJG043';
- ontwikkeling van het 'VVE-beleidsimplementatieplan';
- protocol voor de aanname van een leerling PO (onder- en zij-instroom) en VSO.

7 Jaarrekening

Bevoegd gezag: 41373

KVK: 14075552

MosaLira, Stichting voor leren, onderwijs en
opvoeding

Pastoor Habetsstraat 40A
6217 KM Maastricht

7.1 Treasuryverslag

MosaLira legt conform de regeling Beleggen en Belenen jaarlijks verantwoording af over haar treasury activiteiten in het jaarverslag. Vanwege de aanhoudend lage rente zijn de beleggingsmogelijkheden binnen de gestelde kaders beperkt en worden de financiële middelen met name aangehouden op rentedragende rekeningen bij SNS Bank, ING Bank en ABN Amro Bank.

In de onderstaande overzichten is de inhoud van de beleggingsportefeuille van MosaLira per 1 januari 2017 en per 31 december 2017 opgenomen. De obligatieportefeuille voldoet, met in acht name van de historische portefeuille, aan de eisen uit de meest recente Regeling Beleggen en Belenen (OCW) en treasury statuut.

Beleggingen per 01-01-2017

Debiteur	Nominaal	Coupon	Looptijd	Koers	Marktwaaarde	Rating
<i>BNP Paribas</i>	200.000,00	4,875%	2049	102,11	204.220	BBB
<i>Royal Bank of Scotland</i>	100.000,00	5,500%	2049	92,23	95.230	BB-
<i>Furstenberg</i>	100.000,00	5,625%	2049	65,00	65.000	BBB
<i>Main Capital Fund</i>	100.000,00	5,750%	2049	101,80	101.800	BB
<i>Nationale Nederlanden</i>	300.000,00	6,375%	2027	101,70	305.100	BBB
	800.000,00				771.350	

De obligatieportefeuille bestond aan het einde van het boekjaar uit 4 perpetuuls. Deze geven een relatief hoog rendement. De koersen zijn, mede door de aanhoudend lage rente, in de verslagperiode gestegen. Met name de koers van de Furstenberg obligatie is sterk gestegen (€ 31.000). Dit komt mede omdat er geen couponrente is uitbetaald. Gedurende het jaar is een renteresultaat van € 35.025 geboekt. De perpetuuls worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs en aangekocht voor 2016; hierdoor voldoen deze belegging nog aan de daarvoor geldende regeling beleggen en belenen.

Periodiek worden de beleggingsmogelijkheden geëvalueerd. In de loop van het jaar heeft Nationale Nederlanden gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot vroegtijdig aflossen, dit is gebeurd tegen nominale waarde. Deze obligatie was reeds gewaardeerd tegen nominale waarde derhalve is geen koersresultaat gerealiseerd geworden.

Beleggingen per 31-12-2017

Debiteur	Nominaal	Coupon	Looptijd	Koers	Marktwaaarde	Rating Moody's	Rating S&P
<i>BNP Paribas</i>	200.000,00	4,875%	2049	104,375	104.375	Ba1	BBB-
<i>Royal Bank of Scotland</i>	100.000,00	5,500%	2049	100,990	100.990	Ba3	B+
<i>Furstenberg</i>	100.000,00	5,625%	2049	96,000	96.000	Caa1	-
<i>Main Capital Fund</i>	100.000,00	5,750%	2049	103,500	103.500	Ba1	-
	500.000,00				509.240		

7.2 Continuïteit 2017

De planning en control cyclus van MosaLira leidt in het voorjaar tot het opstellen van meerjarenbegrotingen op school- en bestuursniveau. Op basis van een aantal kengetallen worden door scholen en centraal prognoses opgesteld en beleidskeuzes, afgeleid van de strategie, uitgewerkt in taakstellende begrotingen. Deze begrotingen vormen de basis van de planning en control cyclus, die binnen MosaLira op schooljaar worden vormgegeven. Weergegeven is de realisatie over 2017 en een prognose. De onderstaande prognoses zijn vanuit de schooljaarbegrotingen omgerekend naar kalenderjaren.

A1. Kengetallen

<i>Kengetal</i>	2017	2018	2019	2020
<i>Leerlingen</i>	5146	5072	5085	5085
<i><u>Aantallen FTE</u></i>				
<i>Directie</i>	21	21	21	20
<i>Onderwijzend Personeel</i>	352	365	352	352
<i>Ondersteunend Personeel</i>	107	110	104	102

Toelichting op de kengetallen

De bovenstaande prognoses voor de leerlingaantallen zijn door scholen opgesteld op basis van de op dat moment bekende leerlingaantallen en in- en uitstroomgegevens. Door de bewegingen in de stad Maastricht en een drietal grote factoren (wet Passend onderwijs, Integrale Huisvestingsplannen Gemeente Maastricht, Demografische ontwikkelingen) zijn de leerlingaantallen zeker nog aan verandering onderhevig. Er is gepoogd een zo adequaat mogelijke inschatting te maken.

Door de wet passend onderwijs kan de uitstroom naar verschillende scholen in verschillende regio's voor MosaLira van grote invloed zijn. Daarnaast zijn de gevolgen van de nog te vormen kindcentra in de gemeente Maastricht nog relatief onbekend. Het gemeentelijke integrale huisvestingsplan, dat uitgaat van een beperkt aantal kindcentra zal kunnen leiden tot fusies met scholen van andere stichtingen. Dit zal gevolgen kunnen hebben voor de leerlingaantallen van MosaLira. Tenslotte laten de meest actuele demografische prognoses voor de regio Zuid Limburg, Maastricht in het bijzonder, zien dat na een paar jaar van stabilisatie een bevolkingsgroei zal ontstaan.

Door de implementatie van de wet passend onderwijs wordt ingezet op een krimp van leerlingen in het (V)SO / SBO. Deze ontwikkeling gaat niet zo snel als verwacht. De leerlingaantallen in het regulier basisonderwijs stabiliseren zich. Leerlingen zijn wel steeds langer in het regulier onderwijs aanwezig, maar het is onduidelijk of verwijzing op een later moment niet toch nog gaat plaatsvinden.

De FTE's zullen zich naar verwachting, in lijn met de leerlingaantallen, stabiliseren. MosaLira hoeft niet meer uit te gaan van een krimpscenario zoals enkele jaren geleden nog het geval was. Het vertrek van oudere medewerkers en dus de behoefte aan nieuwe medewerkers wordt opgevuld door zowel mobiliseren en om scholen van medewerkers uit het (V)SO en SBO naar het regulier basisonderwijs (hetgeen goed is om de ontwikkeling vanuit de wet passend onderwijs te ondersteunen) als door het

aantrekken van nieuwe kwalitatief goede jonge leerkrachten. MosaLira wil kwaliteit graag aan de stichting kunnen binden. Steeds meer blijkt het lastig te zijn om goede leerkrachten te vinden vanwege de krapte op de arbeidsmarkt.

A2 Hieronder volgt de meerjarenbegroting op bestuursniveau.

Balans

Balans	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020
Activa				
<u>Vaste activa</u>				
Immateriële vaste activa	-	-	-	-
Materiële vaste activa	3.793.429	4.072.257	3.859.958	3.602.425
Financiële vaste activa	493.987	491.487	488.987	486.487
Totaal vaste activa	4.287.416	4.563.744	4.348.945	4.088.912
Vlottende activa				
Vorraden	-	-	-	-
Vorderingen	4.791.028	3.868.283	3.889.283	3.655.367
Effecten	-	-	-	-
Liquide middelen	15.903.264	15.225.027	14.537.051	12.812.051
totaal vlottende activa	20.694.292	19.093.310	18.426.334	16.467.418
Totaal Activa	24.981.708	23.657.054	22.775.279	20.556.330
Passiva				
<u>Eigen vermogen</u>				
Algemene reserve	12.992.870	12.054.252	10.987.697	10.234.760
Bestemmingsreserves	3.162.432	3.162.432	3.162.432	3.162.432
Overige reserves	663.562	663.562	663.562	663.562
Voorzieningen	3.363.897	3.183.360	3.387.472	1.843.850
Langlopende schulden	-	-	-	-
Kortlopende schulden	4.798.947	4.593.447	4.574.116	4.651.726
Totaal passiva	24.981.708	23.657.054	22.775.279	20.556.330

Toelichting

Bovenstaande geprognosticeerde balans is gebaseerd op de door de RvT goedgekeurde meerjarenbegroting 2018-2019. Tevens is de meerjaren investeringsplanning en de liquiditeitsprognose als bron gebruikt. Op basis van bekende ontwikkelingen en gegevens uit bovenstaand genoemde bronnen is een zo goed als mogelijke meerjarige inschatting gemaakt van de posities per balansdata.

In totaliteit laat de geprognosticeerde balans zien dat de verhouding vreemd vermogen en eigen vermogen gezond blijft. Door goed vooruit te kijken en de ontwikkelingen goed te monitoren verwacht MosaLira adequaat voorbereid te zijn op de financiële gevolgen van de in dit verslag genoemde ontwikkelingen. De Liquiditeitspositie zal naar verwachting komende jaren afnemen vanwege de begrootte negatieve resultaten en een hoge verwachte onttrekking aan de onderhoudsvoorziening. Piek in de verwachte hogere onttrekking aan de voorziening ligt gedurende schooljaar 2019-2020.

Samen met de begrootte negatieve resultaten zal hierdoor de algemene reserve van MosaLira aangesproken gaan worden. Ondank deze (bewust begrootte) verliezen (in verband met investering in de kwaliteit van het onderwijs) blijft de reservepositie van MosaLira de komende jaren relatief hoog waarbij risico's adequaat opgevangen kunnen worden.

Staat/Raming van Baten en Lasten

Staat van baten en lasten	2017	2018	2019	2020
Baten				
<i>Rijksbijdragen</i>	37.268.303	36.054.403	36.094.313	35.724.763
<i>Overige overheidsbijdragen</i>	372.051	231.550	318.590	289.304
<i>College-, cursus-, examengelden</i>	-	-	-	-
<i>Baten in opdracht van derden</i>	-	-	-	-
<i>Overige baten</i>	1.488.849	1.374.188	1.349.416	1.363.445
Totaal baten	39.129.203	37.660.141	37.762.320	37.377.512
Lasten				
<i>Personeelslasten</i>	31.518.618	32.961.845	33.151.432	32.474.500
<i>Afschrijvingen</i>	684.674	767.104	761.282	746.047
<i>Huisvestingslasten</i>	2.991.420	2.745.601	2.898.212	2.885.379
<i>Overige lasten</i>	2.382.882	2.254.208	2.141.698	2.137.440
Totaal lasten	37.577.594	38.728.759	38.952.624	38.243.365
Saldo baten en lasten	1.551.609	-1.068.618	-1.190.305	-865.854
<i>Saldo financiële bedrijfsvoering</i>	113.645	130.000	123.750	112.917
<i>Saldo buitengewone baten en lasten</i>	-	-	-	-
Totaal resultaat	1.665.254	-938.618	-1.066.555	-752.937

Toelichting

In de detailbegrotingen per schooljaar zijn de specifieke schoolontwikkelingen in kaart gebracht. Hierbij is rekening gehouden met de behoefte van de school maar zeer zeker ook de kwaliteit van onderwijs. Voor iedere schoolbegroting is uitgewerkt wat de basis benodigde formatie is om de school te kunnen voorzien. Daarnaast is een innovatiemogelijkheid toegevoegd om een kwaliteitsimpuls te kunnen maken. Dit zorgt voor een negatieve begroting waarbij de dekking uit de algemene reserve dient te komen. De bekostiging, zoals bepaald door OCW (DUO), is doorerekend in de meerjarige begrotingen. Dat wil zeggen dat op basis van de leerlingaantallen t-1, is doorerekend wat dit financieel voor de scholen betekent in jaar t.

De overige overheidsbijdragen zijn behoudend begroot; nog niet helder is hoe de subsidiestroom vanuit de gemeente er in de toekomst uit komt te zien. Voor 2018 zijn deze gelden (voor een deel) zeker. Daarna zal afhankelijk van het nieuwe beleid van de gemeente duidelijk worden hoeveel van deze gelden aan MosaLira zullen toekomen. De afschrijvingslasten zullen zich stabiliseren na een verwachte investeringsimpuls gedurende schooljaar 2018-2019 zoals ook zichtbaar is in de ontwikkeling van de materiele vaste activa op de balans hierboven. De huisvestingslasten blijven naar verwachting stabiel; groot onderhoud wordt bovenschools opgepakt en gedekt vanuit de voorziening groot onderhoud op bestuursniveau.

De financiële baten worden voor komend jaar geraamd op K€ 130, en zullen daarna afnemen vanwege de teruglopende liquiditeitspositie.

B. Overige Rapportages

B1 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Het inschatten en wegen van risico's om te komen tot een passende set van preventieve en repressieve maatregelen is structureel onderdeel van de planning en control cyclus.

De primaire focus ligt op het onderkennen van risico's die de realisatie van de doelen uit het strategisch beleidsplan en de onderliggende jaarplannen in gevaar kunnen brengen. Afhankelijk van de impact en de kans van optreden van het risico worden afgewogen preventieve en repressieve beheersmaatregelen en acties ondernomen om het risico zoveel mogelijk tot een acceptabel niveau terug te brengen.

Vooralsnog zijn alle risicogebieden en de daarin genoemde aandachtspunten met een passende set van maatregelen adequaat afgedekt of worden deze aandachtig gevolgd om te voorkomen dat onacceptabele risico's ontstaan.

B2. Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Risico's zijn onderkend op de gebieden personeel, veiligheid, ICT, financiën en huisvesting. De belangrijkste onderkende risico's liggen op het personele vlak, het vereveningseffect van de Wet Passend Onderwijs en de implementatie van de AVG. Deze risico's en de bijbehorende maatregelen/acties zijn hieronder met status balansdatum opgenomen.

Beschrijving	Beheersmaatregelen
Het ziektepercentage van MosaLira is, in lijn met het landelijk gemiddelde in het primaire onderwijs, hoog (6,4%). De werkdruk/werkstress wordt met name door oudere werknemers hoog ervaren. De hoogte van het verzuim wordt sterk bepaald door een aantal langdurige zieken en een hoog verzuim in het speciaal onderwijs. De verzuimfrequentie is lager dan gemiddeld voor het PO. De schade van het hoge ziektepercentage zit zowel in de continuïteit van het onderwijs en imago-schade alsook in extra kosten voor het inzetten van vervangers.	Consequente uitvoering van de cao door uren voor duurzame inzetbaarheid en professionalisering inzichtelijk te maken in de taakformulieren. Verder is het beleid op de IPB cyclus in 2015 herzien en vastgesteld door het CvB. De directeuren hebben de nadrukkelijke opdracht hier prioriteit aan te geven.
	Het Sociaal medisch overleg (SMO-bespreking) tussen directeuren en bedrijfsarts is verder geïntensiveerd.
	Het project Lerend werken met als thema "Verzuim" is eind 2017 afgerond met de directeuren.
	Speciale aandacht wordt gegeven aan het oplossen van langdurige ziektegevallen.
Toegenomen eisen van de maatschappij (ouders, overheid e.d.). Uit onderzoek blijkt dat het versterken van het professioneel vermogen van het personeel binnen het primair onderwijs noodzakelijk is.	Maatregelen worden via een vernieuwde Cyclus Integraal Personeelsbeleid (ontwikkelingsgericht) uitgerold.
Aantrekken en binden jonge leerkrachten en vergrijzing. De komende jaren zal relatief veel uitstroom plaatsvinden van 55-plussers. Dit wordt gedeeltelijk opgevangen door krimp van het aantal leerlingen. Door de uitstroom zal de gemiddelde leeftijd, die al relatief hoog is, verder stijgen. Voor de resterende instroom is het verder moeilijk om goede nieuwe leraren te vinden vanwege de afname	Medio 2015 is het levensfasebewust personeelsbeleid ontwikkeld.
	Het personeelsbeleid richt zich verder, naast het levensfase bewust beleid, op het werven en behouden van jonge talentvolle leerkrachten. Samenwerking met andere besturen en partners wordt gezocht om te voorkomen dat het gebrek aan jonge leerkrachten in de toekomst problematisch gaat worden.

het aantal PABO-studenten en de aantrekkelijkheid van het beroep.	
Wet passend onderwijs - vereveningseffect. Het leerlingaantal in het (V)SO en SBO daalt door de invoering van "Passend Onderwijs". Hierdoor zal boventallig personeel ontstaan en moeten gebouwen worden afgestoten en/of aangepast. De vereveningsbijdrage van het rijk voor het speciaal onderwijs wordt ook sterk verminderd. Schade is zowel inhoudelijk alsook financieel.	Effecten van minder leerlingen in het (V)SO en SBO zijn zichtbaar gemaakt in de meerjarenbegroting. Op basis van de vooruitzichten in de begroting 2017-2018 lijkt de personele uitstroom voldoende om het verlies van werkgelegenheid op te vangen. Er is echter wel nog een mismatch tussen de kwaliteiten en salariering van de medewerkers en de vraag in het reguliere BAO. Dit zorgt voor beperkingen waarvoor plannen worden ontwikkeld. Ook hier zoekt MosaLira nadrukkelijk de samenwerking binnen het samenwerkingsverband Passend Onderwijs.
	Vanuit het Integrale Huisvestingsplan wordt de leegstand aangepakt en zijn de SBO scholen naar 1 locatie verhuisd en gefuseerd.
De implementatie van de AVG vergt een behoorlijke investering van de organisatie in tijd en geld. Non-compliance kan lijden tot hoge boetes en imago-schade.	Via de PO-raad is MosaLira aangesloten op het Privacy convenant. Een procedure 'eerste aanpak privacy' is uitgewerkt binnen de scholen. Hierbij wordt o.a. privacy in diverse protocollen in de stichting brede en school specifieke veiligheidsplannen opgenomen (integriteitscode, media-protocol etc.). Er zijn bewerkersovereenkomsten met softwareleveranciers afgesloten en bij de aanschaf van hardware en software wordt de privacy geborgd (bijv. door strikte autorisatie-inrichtingen). In samenwerking met andere stichtingen is een Data Protection Officer aangesteld (DPO). De DPO zal de volledigheid van de maatregelen toetsen en na implementatie een compliance test uitvoeren.

B3. Rapportage toezichthoudend orgaan.

De RvT vergadert vijf tot acht maal per jaar met het CvB. En bezoekt eenmaal per jaar een aantal scholen. Het CvB stelt daarnaast elk kwartaal een beknopte managementrapportage op met kengetallen, waarin op gestructureerde wijze relevante ontwikkelingen worden toegelicht. Ook vindt tweemaal per jaar een overleg plaats met de accountant naar aanleiding van de interim- en eindejaarscontrole. Indien gewenst worden vanuit de RvT commissies gevormd om onderwerpen verder door te spreken en daarover te kunnen adviseren.

Belangrijke onderwerpen die de RvT in de komende jaren zal volgen zijn de realisatie van het strategisch beleidsplan, de herijking en implementatie van het integrale huisvestingsplan en de ontwikkelingen met betrekking tot de Wet op Passend Onderwijs. Daarnaast volgt de RvT ook de samenwerking met de coöperatie UWCM, de samenwerking met de GMR en externe partners en de bestuurlijke contacten in de regio

7.3 Jaarrekening

Algemeen

Juridische vorm en voornaamste activiteiten

MosaLira Stichting voor Leren, Onderwijs en Opvoeding (hierna: MosaLira) is een stichting en haar activiteiten bestaan uit het aanbieden van basis- en speciaal onderwijs in Maastricht.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de inrichtingsvereisten van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Specifiek voor onderwijsinstellingen gelden de bepalingen en modellen zoals opgenomen in Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 660 Onderwijsinstellingen en met de bepalingen van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector ('WNT').

Continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de instelling.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich na balansdatum geen gebeurtenissen van wezenlijke aard voorgedaan welke van invloed zijn op de continuïteit van de instelling en het beeld dat deze jaarrekening schetst per balansdatum.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op verkrijgingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Stelselwijzigingen

In 2017 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Schattingswijzigingen

In 2017 hebben zich geen schattingswijzigingen voorgedaan.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van MosaLira over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Transacties in vreemde valuta

De jaarrekening is weergegeven in euro's.

Materiële vaste activa

De gebouwen en terreinen en inventaris en apparatuur worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van de lineaire afschrijving gebaseerd op de economische levensduur en bijzondere waardeverminderingen. De verkrijgingsprijs bestaat uit de aanschafkosten inclusief kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan het product, zoals installatiekosten. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingstermijnen worden hierbij gehanteerd:

Inventaris en apparatuur, 3 tot 10 jaar

Leermiddelen (OLP), 8 tot 15 jaar

ICT, 2 tot 10 jaar

Meubilair, 10 tot 15 jaar

Bijzondere waardeverminderingen of vervreemding van vaste activa

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de

geschatte economische waarde, wordt een bedrag ten laste van het resultaat geboekt voor het verschil tussen de boekwaarde en de economische waarde van het actief.

Financiële vaste activa en effecten

Effecten worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde. Daarnaast zijn er vanuit het verleden nog een tweetal overige waarderingsmethoden, te weten;

De obligaties met de aflossing ineens op expiratiedatum, omdat deze een hoofdsomgarantie hebben per einde looptijd en verkregen zijn via de deelname aan een vermogensbeheerstichting waardoor de verkrijgingsprijs niet te achterhalen is. Deze zijn in de jaarrekening gewaardeerd tegen nominale waarde.

De "eeuwigdurende" obligaties. Deze zijn per ultimo 2016 gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Deze amortisatie is benaderd middels de berekening van het verschil tussen de verkrijgingsprijs en de nominale waarde, op basis van een verwachte looptijd van 20 jaar. Omdat de verkrijgingsprijs niet te achterhalen is, is deze gefixeerd op de waarde per 1 januari 2012.

Financiële vaste activa met een looptijd korter dan een jaar worden als kortlopend gepresenteerd onder de effecten.

Vorderingen

Vorderingen worden initieel tegen reële waarde gewaardeerd en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid. Er is geen sprake van agio of disagio op deze vorderingen, dus deze geamortiseerde kostprijs wordt verondersteld gelijk te zijn aan de nominale waarde van deze vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het Bestuur. Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve.

Indien de beperkte bestedingsmogelijkheid door derden is aangebracht, dan wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds. MosaLira stichting voor leren, onderwijs en opvoeding beschikt niet over bestemmingsfondsen.

Voorzieningen

Een voorziening wordt op de balans opgenomen indien sprake is van een verplichting (in recht afdwingbaar of feitelijk), waarvan het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen benodigd is en een betrouwbare schatting kan worden gemaakt. Vrijvallen uit en dotaties aan de voorzieningen vinden plaats ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten. Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorziening.

Uitzondering op voorgaande voorwaarden betreft de egalisatievoorziening voor groot onderhoud. De toevoegingen aan deze voorziening zijn bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt, gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, met uitzondering van de voorzieningen die tegen contante waarde worden gewaardeerd als het effect van tijdswaarde materieel is.

Voorziening jubilea

Ten aanzien van de verplichting om toekomstige jubilea-uitkeringen te betalen is in de jaarrekening een voorziening jubilea gevormd. In de berekening van deze voorziening is rekening gehouden met vertrekkansen en toekomstige salariscroei. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde op basis van een discontovoet van 2,5%. Deze voorziening heeft een overwegend langlopend karakter.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening voor onderhoudskosten is nominaal opgenomen voor periodiek groot onderhoud dat dient te worden verricht op de gebouwen. De voorziening voor onderhoudskosten is overwegend langlopend.

Kortlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen (waaronder geoormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen ter zake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

De opbrengsten en kosten worden op basis van historische prijzen toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Opbrengstverantwoording

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord.

Overige baten zoals verhuur, detachering en ouderbijdragen worden in de periode waarop deze betrekking hebben, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Operational Lease

Bij MosaLira zijn er leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij MosaLira ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

MosaLira heeft een pensioenregeling bij de Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichten of contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad van Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP per 31 december 2017 is 104,4%.

ABP werd in 2008 zwaar geraakt door de crisis op de financiële markten. Daarom hebben ze toen een herstelplan opgesteld. Hierin staat wat ze doen om de financiële situatie binnen 5 jaar te verbeteren. Dit plan is goedgekeurd door De Nederlandsche Bank, de toezichthouder van de Nederlandse pensioenfondsen.

De belangrijkste punten uit het herstelplan zijn:

Zolang de dekkinggraad lager is dan 105% worden de pensioenen niet aangepast aan de loonontwikkeling.

De premie moet minimaal kostendekkend zijn en bij een lage dekkinggraad (dekkingstekort) bijdragen aan herstel van het fonds. Om de financiële positie te verbeteren, geldt er een tijdelijke herstelopslag op de premie voor ouderdoms- en nabestaandenpensioenen.

Het beleggingsbeleid is aangepast waardoor het beleggingsrisico lager is.

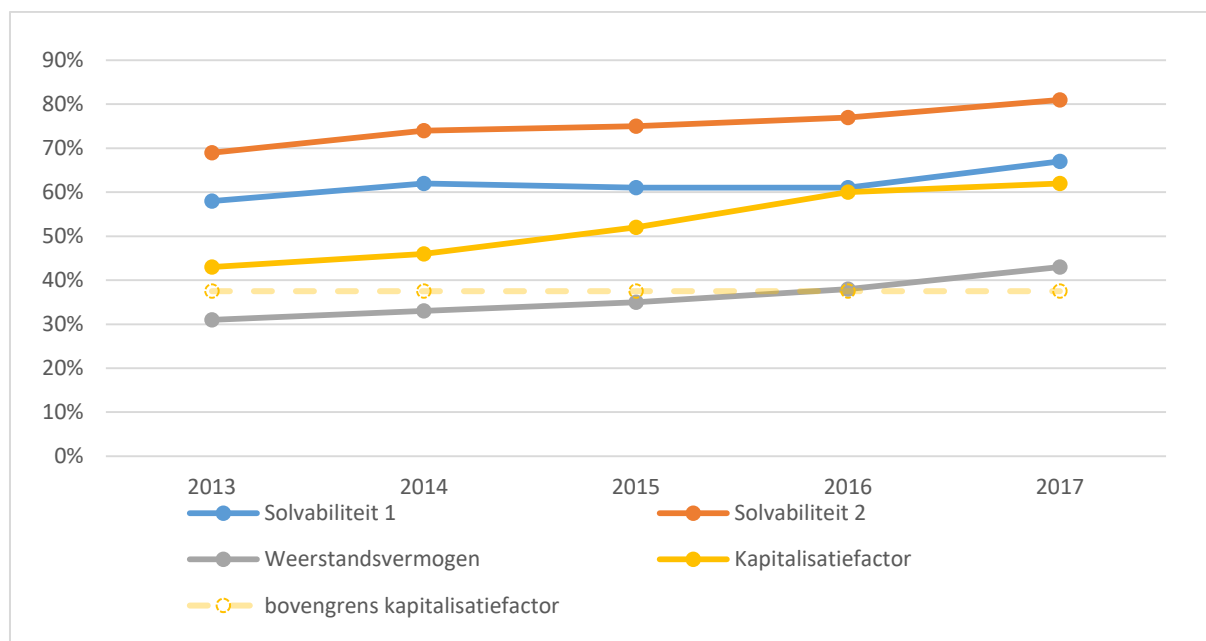
In het herstelplan is ruimte opgenomen om tegenvallers op te vangen. Als het herstel trager verloopt dan verwacht, kan het ABP bijvoorbeeld korten op de pensioenen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Kasstromen in buitenlandse valuta's zijn herleid naar euro's met gebruikmaking van de gewogen gemiddelde omrekeningskoersen voor de betreffende periodes. Gedurende het verslagjaar hebben geen significante transacties in vreemde valuta plaatsgevonden.

Financiële Kengetallen

	2017	2016	2015	2014	2013
SOLVABILITEIT 1	67%	61%	61%	62%	58%
SOLVABILITEIT 2	81%	77%	75%	74%	69%
LIQUIDITEIT (CURRENT RATIO)	4,31	3,51	2,88	2,43	1,88
RENTABILITEIT	4,2%	4,2%	3,9%	-0,3%	1,1%
WEERSTANDSVERMOGEN	43%	38%	35%	33%	31%
KAPITALISATIEFACTOR	62%	60%	52%	46%	43%

Solvabiliteit

De solvabiliteit 1 (eigen vermogen gedeeld door balanstotaal) en solvabiliteit 2 (eigen vermogen + voorzieningen gedeeld door balanstotaal) bedragen per 31 december 2017 respectievelijk 67% en 81%. De solvabiliteit is daarmee als goed te kwalificeren.

Liquiditeit

De liquiditeit (current ratio = vlottende activa gedeeld door kortlopende verplichtingen) geeft aan in welke mate de stichting op korte termijn aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen. De uitkomst dient minimaal 1 te zijn, opdat alle schulden die op korte termijn opeisbaar zijn, kunnen worden betaald. Op 31 december 2017 bedraagt de liquiditeit 4,31 en is daarmee als goed te kwalificeren.

Rentabiliteit

De rentabiliteit is berekend aan de hand van de formule: totaal resultaat gedeeld door de totale baten maal 100%. Over 2017 is de rentabiliteit 4,2%, deze is daarmee als goed te kwalificeren.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is berekend aan de hand van de formule: eigen vermogen gedeeld door de rijksbijdragen maal 100%. Het weerstandsvermogen per ultimo 2017 bedraagt 43% en is daarmee als goed te kwalificeren.

Kapitalisatiefactor

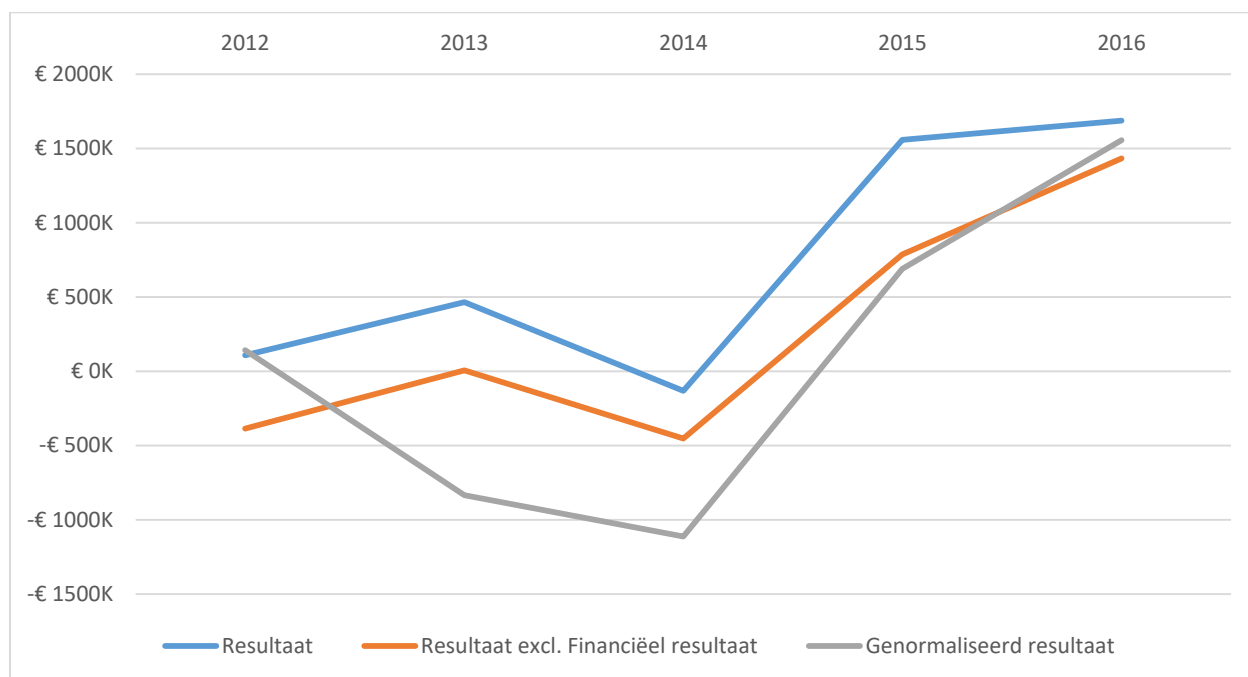
Een relatief nieuw kengetal voor de beoordeling van de vermogenspositie (gedefinieerd als: “de mate waarin het beschikbare kapitaal wordt ingezet voor het onderwijs”) van onderwijsinstelling is de kapitalisatiefactor. Deze wordt als volgt berekend: balanstotaal minus waarde gebouwen en terreinen gedeeld door de totale baten. De maximale waarde mag voor een instelling als MosaLira 37,5% bedragen (er geldt geen minimumnorm). Ultimo 2017 bedraagt de kapitalisatiefactor 62%.

Balans na resultaatbestemming

	31-12-2017	31-12-2016
	EUR	EUR
Activa		
Vaste activa		
<i>Materiële vaste activa</i>	3.793.429	3.720.669
<i>Financiële vaste activa</i>	493.987	801.498
Vaste activa, totaal	4.287.416	4.522.167
Vlottende activa		
<i>Vorderingen</i>	4.791.028	6.452.084
<i>Effecten</i>	0	0
<i>Liquide middelen</i>	15.903.264	13.733.852
Vlottende activa, totaal	20.694.292	20.185.936
Activa, totaal	24.981.708	24.708.103
Passiva		
<i>Eigen vermogen</i>	16.818.864	15.153.610
<i>Voorzieningen</i>	3.363.897	3.805.730
<i>Langlopende schulden</i>	0	0
<i>Kortlopende schulden</i>	4.798.947	5.748.763
Passiva, totaal	24.981.708	24.708.103

Staat van Baten en Lasten

	2017	2017	2016
	EUR	EUR	EUR
	Realisatie	Begroting	Realisatie
Baten			
Rijksbijdragen	37.268.303	35.729.534	37.118.487
Overheidsbijdragen overige overheden	372.051	234.722	694.983
Overige baten	1.488.849	1.220.790	1.475.889
Totaal baten	39.129.203	37.185.046	39.289.359
Lasten			
Personeelslasten	31.518.618	32.160.881	31.707.768
Afschrijvingen	684.674	750.159	684.300
Huisvestingslasten	2.991.420	2.658.402	2.890.224
Overige lasten	2.382.882	2.260.651	2.574.517
Totaal lasten	37.577.594	37.830.093	37.856.809
Saldo baten en lasten	1.551.609	-/- 645.047	1.432.550
Financiële baten en lasten	113.645	140.945	254.700
Resultaat	1.665.254	-/- 504.102	1.687.250

Ter vergelijking is in bovenstaande grafiek een overzicht weergegeven van de resultaten per jaar, gesplitst in het exploitatieresultaat, het resultaat exclusief de financiële baten en lasten en het genormaliseerd resultaat. Afgelopen jaren hebben incidentele posten het resultaat aanzienlijk positief beïnvloed.

Toelichting op de Staat van Baten en Lasten

Kalenderjaar 2017 wordt afgesloten met een positief exploitatieresultaat van € 1.665.254. Dit resultaat is daarmee in lijn met voorgaande jaren maar hoger dan begroting 2017.

In 2017 is het exploitatieresultaat beïnvloed door een aantal bijzondere en/of eenmalige posten. Ten behoeve van de weergave van het genormaliseerd resultaat worden onderstaand deze posten gecorrigeerd:

Genormaliseerd exploitatieresultaat 2017	
	EUR
Exploitatieresultaat	1.665.254
<i>SWV eenmalige aanvullende terugploeg reserves</i>	<i>-/- 199.209</i>
<i>Diverse correcties / afloop projecten</i>	<i>128.059</i>
Genormaliseerd exploitatieresultaat	1.594.104

Vanuit het SWV PO 31.05 heeft gedurende het jaar een incidentele aanvullende terugploeg van de reserves van het SWV plaatsgevonden naar de deelnemende besturen. Voorgaande en komende jaren wordt een dergelijke terugploeg op dit moment niet verwacht.

Gedurende het opstellen van de jaarrekening zijn alle balansposten gecontroleerd en aangesloten. Hier zijn boekhoudkundige correcties op gemaakt. Projecten welke niet declarabel waren dan wel afgekeurd waren voor declaratie zijn daarbij afgeboekt.

Kasstroomoverzicht

	2017	2016
	EUR	EUR
Kasstromen uit operationele activiteiten		
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	1.551.609	1.432.550
Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat		
Aanpassingen voor afschrijvingen	684.674	684.300
Aanpassingen voor waardeveranderingen	- 12.488	469.162
Toename (afname) van voorzieningen	- 441.883	606.094
Overige aanpassingen	0	0
Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat, totaal	230.353	1.759.556
Veranderingen in werkkapitaal		
Afname (toename) van voorraden	0	0
Afname (toename) van kortlopende vorderingen	1.687.044	- 594.156
Afname (toename) van effecten	0	0
Toename (afname) van kortlopende schulden	- 949.816	282.848
Veranderingen in werkkapitaal, totaal	737.228	- 311.308
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	2.519.190	2.880.798
Ontvangen interest	57.071	71.998
Betaalde interest	6.937	10.977
Ontvangen dividenden	0	0
Mutaties overige financiële vaste activa	37.523	183.365
Betaalde winstbelasting	0	0
Buitengewoon resultaat	0	0
Kasstroom uit operationele activiteiten	2.606.847	3.125.184
Kasstromen uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	757.434	863.571
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0	0
Investerings in deelnemingen en samenwerkingsverbanden	0	0
Toename (afname) leningen aan OCW en EZ	0	0
Toename (afname) overige financiële vaste activa	- 319.999	- 1.561.186
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	- 437.435	697.615
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Toename langlopende schulden	0	0
Aflossing langlopende schulden	0	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
Overige balansmutaties	0	0
Mutatie van liquide middelen	2.169.412	3.822.799

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode, waarbij voor de herleiding van de mutatie in de liquide middelen wordt uitgegaan van het saldo van baten en lasten. In het kasstroomoverzicht wordt een onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

Materiële vaste activa

	Gebouwen	Terreinen	Inventaris en apparatuur	Totaal
Materiële vaste activa				
Stand 01-01-2017				
Verkrijgingsprijs	0	1.320.000	8.300.028	9.620.028
Cumulatieve afschrijvingen	0	0	5.417.709	5.417.709
Cumulatieve herwaarderingen	0	- 481.650	0	- 481.650
Materiële vaste activa 01-01-2016	0	838.350	2.882.319	3.720.669
Verloop gedurende de periode				
Investerings	0	0	757.434	757.434
Desinvesteringen	0	0	0	0
Afschrijvingen	0	0	684.674	684.674
Afschrijving op desinvesteringen	0	0	0	0
Herwaarderingen	0	0	0	0
Waardeverminderingen	0	0	0	0
Terugneming van waardeverminderingen	0	0	0	0
Overige mutaties	0	0	0	0
Mutatie gedurende de periode	0	0	72.760	72.760
Stand 31-12-2017				
Verkrijgingsprijs	0	1.320.000	9.057.462	10.377.462
Cumulatieve afschrijvingen	0	0	6.102.383	6.102.383
Cumulatieve herwaarderingen	0	- 481.650	0	- 481.650
Materiële vaste activa 31-12-2017	0	838.350	2.955.079	3.793.429

Financiële vaste activa

	Effecten	Overige	Totaal financiële vaste activa
Financiële vaste activa			
<i>Financiële vaste activa 01-01-2017</i>	612.673	188.825	801.498
<i>Investerings</i>	0	0	0
<i>Desinvesteringen</i>	300.000	19.999	319.999
<i>Waardeveranderingen</i>	12.488	0	12.488
<i>Aandeel in resultaat deelnemingen</i>	0	0	0
Financiële vaste activa 31-12-2017	325.161	168.826	493.987

Nieuw vanaf 2016 zijn de overige financiële vaste activa. MosaLira heeft een lening U/G uitgegeven aan een partner ter realisatie van een onderwijslokaal waar MosaLira van gebruik dient te maken. De Lening U/G is daarmee van toepassing voor de uitvoering van de wettelijke taak van MosaLira en past binnen haar doel. Deze lening voldoet daarmee aan de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. Deze lening heeft een hoofdsom ad. € 150.000,- aflossing heeft voor de eerste maal plaatsgevonden in 2017.

Naast deze lening heeft MosaLira een aantal borgen betaald met een langdurig karakter. Deze borgen zijn derhalve onder de vaste activa weergegeven en niet onder de vlottende activa. Voorgaande jaren waren deze wel onder de vlottende activa gepresenteerd. Dit betreft borg voor meerjarig in bruikleen zijnde ICT hardware. MosaLira zal deze borgen niet verder laten oplopen.

Vorderingen

	31-12-2017	31-12-2016
	EUR	EUR
Vorderingen		
<i>Debiteuren</i>	1.996.217	1.476.351
<i>OCW/EZ</i>	1.544.605	1.933.408
<i>Gemeenten</i>	462.626	1.278.205
<i>Personeel</i>	0	0
<i>Overige overheden</i>	0	0
<i>Overige vorderingen</i>	446.956	1.591.505
Subtotaal vorderingen	4.450.404	6.279.469
Overlopende activa		
<i>Belastingen en premies sociale verzekeringen</i>	0	0
<i>Vooruitbetaalde kosten</i>	117.328	18.285
<i>Verstreckte voorschotten</i>	0	2.229
<i>Te ontvangen interest</i>	75.210	49.222
<i>Overige overlopende activa</i>	148.086	102.879
Subtotaal overlopende activa	340.624	172.615
<i>Voorziening wegens oninbaarheid vorderingen</i>		0
Totaal Vorderingen	4.791.028	6.452.084

Vorderingen op Gemeenten

Vorig jaar was de vordering op Gemeente Maastricht hoger dan gebruikelijk; Ultimo 2016 was er een grotere positie ontstaan door verschillende projecten uit het programma onderwijshuisvesting, zoals bijvoorbeeld de nieuwbouw van de Geluksvogel, renovatie Montessori en renovatie St. Pieter. Gedurende 2017 zijn deze projecten afgerond en gedeclareerd. Uitsluitend de eindafrekening Geluksvogel en een aantal (kleinere) nieuwe projecten staan nog open voor declaratie.

Overige vorderingen

Onder de post overige vorderingen is de rekening courant positie opgenomen met de Coöperatieve Vereniging United World College Maastricht U.A. ad. € 275.920. Op de rekening courant positie wordt geen rente geheven.

Overige effecten en Liquide middelen

	31-12-2017	31-12-2016
		EUR
Effecten		
<i>Effecten</i>	0	0
Liquide middelen		
<i>Kasmiddelen</i>	14.284	8.899
<i>Tegoeden op bankrekeningen</i>	15.888.980	13.724.953
<i>Schatkistbankieren</i>	0	0
Liquide middelen	15.903.264	13.733.852

Effecten

Voor kalenderjaar 2018 zijn er geen aflopende obligaties in de portefeuille van MosaLira, er heeft derhalve op voorhand geen overboeking plaatsgevonden van financiële vaste activa naar de kortlopende effecten.

Eigen Vermogen

	Algemene reserve	Bestemmings- reserve publiek	Bestemmings- reserve privaat	Totaal eigen vermogen
Eigen vermogen				
<i>Eigen vermogen 01-01-2017</i>	11.327.616	3.162.432	663.562	15.153.610
<i>Resultaat 2017</i>	1.665.254	0	0	1.665.254
<i>Overige mutaties verslagperiode</i>	0	0	0	0
Eigen vermogen 31-12-2017	12.992.870	3.162.432	663.562	16.818.864

Uitsplitsing bestemmingsreserves

	Eigen vermogen 01-01-2017	Resultaat 2017	Overige mutaties	Eigen vermogen 31-12-2017
Bestemmingsreserve publiek				
<i>Bestemmingsreserve Personeel</i>	3.162.432	0	0	3.162.432
Totaal	3.162.432	0	0	3.162.432
Bestemmingsreserve privaat				
<i>Algemene private reserve</i>	166.866	0	0	166.866
<i>Stagefonds</i>	496.696	0	0	496.696
Totaal	663.562	0	0	663.562

Het resultaat 2017 bedraagt € 1.665.254. Hiervan is € 1.665.254 toegevoegd aan de algemene reserve.

Voorzieningen

	Personele voorzieningen	Voorziening voor groot onderhoud	Totaal voorzieningen
Voorzieningen			
<i>Voorzieningen 01-01-2017</i>	316.059	3.489.671	3.805.730
<i>Dotaties</i>	138.110	525.000	663.110
<i>Onttrekkingen</i>	73.254	1.031.689	1.104.943
<i>Vrijval</i>	0	0	0
Voorzieningen 31-12-2017	380.915	2.982.982	3.363.897

De onderhoudsvoorziening betreft een egalisatievoorziening gebaseerd op een meerjaren-onderhoudsplan. In 2017 is het nieuwe beheersysteem Plandatis met de bijbehorende nieuwe MOP's in gebruik genomen. Hierdoor is de stand van de voorziening opnieuw bepaald. De voorziening bleek te hoog ingeschat te zijn ultimo 2017 met een vaste dotatie van K€ 900. Er is voor gekozen 2017 K€ 525 te doteren. Komende jaren kan structureel K€ 900 gedoteerd worden aan de voorziening.

Onder de personele voorzieningen is de voorziening jubilea opgenomen, welke is berekend op basis van de per balansdatum bestaande afspraken voor de komende 10 jaren en is gebaseerd op:

- Leeftijd per medewerker;
- Gehele personeelsbestand;
- Jaren dienstverband per medewerker;
- Omvang dienstbetrekking;
- Vigerende cao - bepalingen aangaande de jubilea-uitkeringen, rekening houdend met de individuele salarisgegevens en de verwachte gemiddelde salarisstijging op lange termijn met disconteringsvoet;
- Berekening tegen contante waarde;
- Rekening houdend met blijfkans.

Langlopende schulden

MosaLira heeft per balansdatum geen langlopende schulden.

Kortlopende schulden

	31-12-2017	31-12-2016
	EUR	EUR
Kortlopende schulden		
Schulden aan kredietinstellingen	0	0
Crediteuren	884.261	1.541.282
Schulden aan OCW/EZ	0	0
Schulden aan FIN	0	0
Schulden aan gemeenten	0	0
Schulden aan groepsmaatschappijen	0	0
Schulden aan andere deelnemingen	0	0
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.344.620	1.352.772
Schulden ter zake van pensioenen	381.612	286.571
Schulden ter zake van werk door derden	0	0
Overige schulden (kortlopend)	182.816	85.002
Subtotaal kortlopende schulden	2.793.309	3.265.627
Overlopende passiva		
Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ	0	37.922
Vooruitontvangen investeringssubsidies	0	0
Vooruitontvangen bedragen	10.000	0
Vakantiegeld en vakantiedagen	1.139.999	1.198.364
Te betalen interest	0	0
Overige overlopende passiva	855.639	1.246.850
Subtotaal Overlopende passiva	2.005.638	2.483.136
Totaal Kortlopende schulden	4.798.947	5.748.763

Niet uit de balans blijken verplichtingen

Contract	Leverancier	Bedrag per jaar	Toelichting
Multifunctionals	Canon	€ 150.000,-	Europees aanbesteed in 2010, contract loopt 7 jaar tot 1 maart 2017. Totale kosten per jaar is inclusief huur en afdrukken. Nieuw aanbesteed voorjaar 2018.
Schoonmaak	Balanx	€ 600.000,-	Europees aanbesteed in 2013, contract loopt 5 jaar tot 1 aug. 2018.
OLP Methodieken	Reinders	Betreft raamovereenkomst	Europees aanbesteed in 2015, contact loopt 2 jaar tot 1 juni 2017 met 2 jaar verlengt tot 1 juni 2019.
School- en kantoorbenodigdheden	Heutink	Betreft raamovereenkomst	Europees aanbesteed in 2015, contact loopt 2 jaar tot 1 juni 2017, met 2 jaar verlengt tot 1 juni 2019.
Ontwikkelingsmaterialen	Reinders	Betreft raamovereenkomst	Europees aanbesteed in 2015, contact loopt 2 jaar tot 1 juni 2017, met 2 jaar verlengt tot 1 juni 2019.
ERP systeem	AFAS	€ 90.074,88	Software voor de financiële en salarisadministratie. Looptijd betrof 3 jaren met verlenging van jaar tot jaar. Looptijd huidig contract tot 01-01-2019.
Hardware & touchscreens	3 partners	Raamovereenkomst	Nieuwe Europese aanbesteding waarbij geen afnameverplichting is. Bij elke offerteaanvraag worden minicompetities gehouden.
Gaslevering	Eneco	€ 480.000,-	Europees aanbesteed in 2015, contract loopt 5 jaar tot 31-12-2020.
Elektriciteitslevering	DVEP	€ 220.000,-	Europees aanbesteed in 2015, contract loopt 5 jaar tot 31-12-2020.
Huur kantoorruimte Past. Habetsstraat 40A	Gemeente Maastricht	€ 38.000,-	Contract ingegaan op 1 april 2011, looptijd is 10 jaar tot en met 31 maart 2021.

G1A Subsidie zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing datum	Prestatie afgerond?
Studieverlof 2016	785577	20-12-2016	Ja
Studieverlof 2017	852084	20-09-2017	Ja
Studieverlof 2017	851951	20-09-2017	Ja
Studieverlof 2017	852503	20-09-2017	Ja
Studieverlof 2017	852358	20-09-2017	Ja
Studieverlof 2017	852131	20-09-2017	Ja
Studieverlof 2017	852599	20-09-2017	Ja
Studieverlof 2017	853058	20-09-2017	Ja
Studieverlof 2017	853376	20-09-2017	Ja

G2A Subsidie met verrekeningsclausule aflopend per ultimo verslagjaar

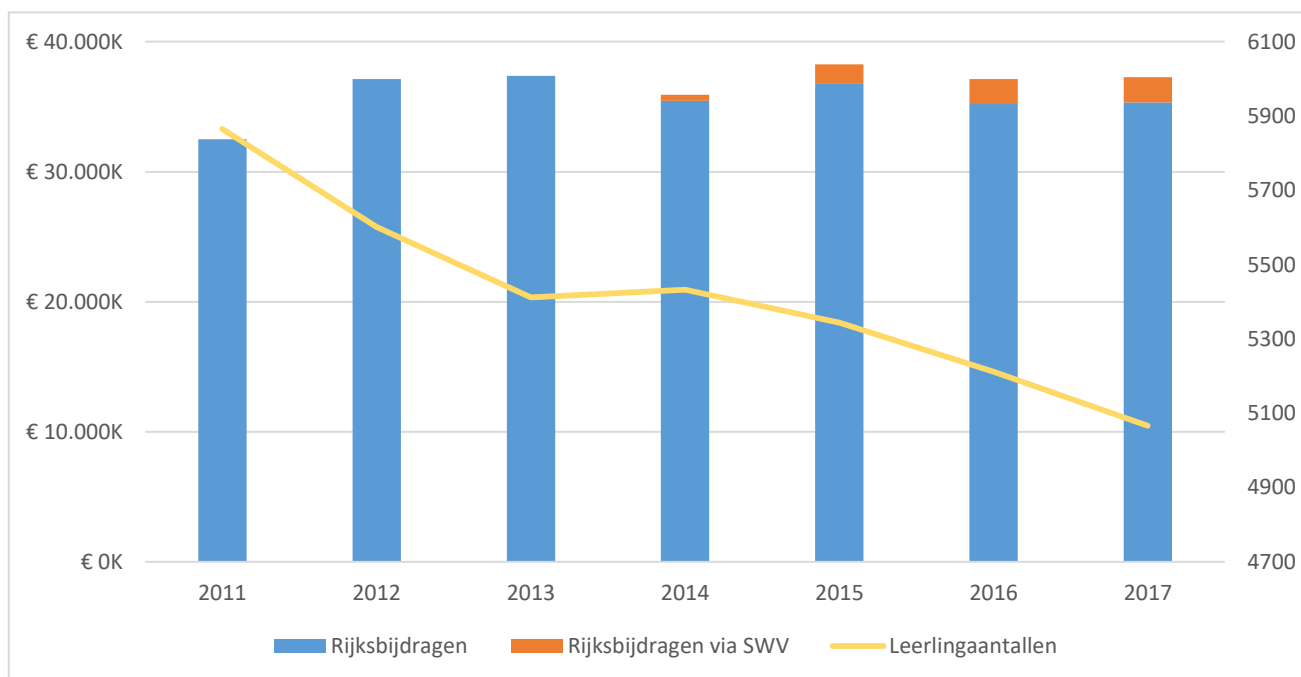
Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Lasten t/m vorig verslagjaar	Stand begin verslagjaar	Ontvangst verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Te verrekenen ultimo verslagjaar
Geen specificaties									

G2B Subsidie met verrekeningsclausule doorlopend tot in volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Lasten t/m vorig verslagjaar	Stand begin verslagjaar	Ontvangst in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Stand ultimo verslagjaar	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
Geen specificaties										

Overheidsbijdragen

	2017	2016
	EUR	EUR
Rijksbijdragen		
Rijksbijdragen OCW/EZ		
Rijksbijdragen OCW/EZ	33.592.818	33.513.742
Overige subsidies OCW	1.736.525	1.684.013
Inkomensoverdracht van rijksbijdragen		
Doorbetalingen aan rijksbijdrage SWV	0	0
Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	1.938.960	1.920.732
Overige rijksbijdragen		
Overige rijksbijdragen	0	0
Totaal Rijksbijdragen inclusief Rijksbijdrage via SWV	37.268.303	37.118.487
Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden		
Provinciale bijdragen en subsidies	0	0
Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies	372.051	694.983
Overige overheden	0	0
Totaal Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	372.051	694.983

Ondanks dat de leerlingaantallen afnemen is in bovenstaande grafiek te zien dat de rijksbijdragen op niveau blijven. Dit komt met name door indexatie en incidentele bekostiging. Zo is in 2013, waar door de krimp een daling verwacht werd, een aanvullende bekostiging door DUO uitgekeerd van ca. € 1,3 mln welke deze verwachte daling opgeheven heeft. In 2015 is ook sprake van incidentele bekostiging geweest. In 2016 en 2017 is te zien dat ondanks indexering de rijksbijdragen dalen naar rato van afname van de leerlingaantallen. Duidelijk te zien is dat de rol van de samenwerkingsverbanden steeds groter wordt.

Overige Baten

	2017	2016
	EUR	EUR
Overige baten		
Wettelijke cursus- en les gelden		
Les gelden sector VO	0	0
Baten in opdracht van derden		
Overige baten werk in opdracht van derden	0	0
Overige baten		
Verhuur	314.595	301.437
Detachering personeel	544.513	445.596
Schenking	2.962	6.354
Sponsoring	39.479	21.677
Ouderbijdragen	351.829	335.371
Verkoop van onderwijsmateriaal	0	0
Overige	235.471	365.454
Totaal Overige baten	1.488.849	1.475.889

Detacheringen

Vanaf kalenderjaar 2016 zijn de vergoedingen voor de BPO'ers vanuit het SWV VO niet meer als rijksbijdragen gerubriceerd maar als detacheringsofbrengsten. Daarnaast is MosaLira los van deze BPO'ers meer personeelsleden gaan detacheren, om zo de externe mobiliteit te bevorderen.

Lasten

	21 2017	2016
	EUR	EUR
Lasten		
Personeelslasten		
Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten		
Lonen en salarissen	22.866.411	23.606.259
Sociale lasten	2.984.481	3.056.573
Premies Participatiefonds	838.150	803.999
Premies Vervangingsfonds	54.549	55.350
Pensioenlasten	3.259.397	2.889.320
Totaal Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	30.002.988	30.411.501
Overige personele lasten		
Dotaties personele voorzieningen	138.111	- 6.207
Lasten personeel niet in loondienst	519.669	339.065
Overige	1.322.649	1.474.471
Totaal Overige personele lasten	1.980.429	1.807.329
Ontvangen vergoedingen uitsplitsing		
Vergoedingen uit het Participatiefonds	0	0
Vergoedingen uit het Vervangingsfonds	0	0
Overige uitkeringen die personeelslasten verminderen	464.799	511.062
Totaal Uitkeringen die personeelslasten verminderen	464.799	511.062
Totaal Personeelslasten	31.518.618	31.707.768
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa		
Afschrijvingen op immateriële vaste activa	0	0
Afschrijvingen op materiële vaste activa	684.674	684.300
Totaal Afschrijvingen	684.674	684.300

Personele lasten

Per 31-12-2017 had MosaLira 480 FTE in dienst, waarvan 0 FTE in het buitenland werkzaam. Deze 480 FTE kan opgesplitst worden in:

442 FTE vast

7,5 FTE vervangers

30,5 FTE tijdelijk

Per 31-12-2016 had MosaLira 495 FTE in dienst, waarvan 0 FTE in het buitenland werkzaam. Deze 495 FTE kan opgesplitst worden in:

449 FTE vast

20 FTE vervangers

26 FTE tijdelijk

Lasten

	2017	2016
	EUR	EUR
Lasten		
Huisvestingslasten		
Huurlasten	333.110	238.675
Verzekeringslasten	0	0
Onderhoudslasten	434.689	429.535
Lasten voor energie en water	551.220	497.141
Schoonmaakkosten	662.323	660.463
Belastingen en heffingen	42.110	41.041
Dotatie onderhoudsvoorziening	525.000	900.000
Overige	442.968	123.396
Totaal Huisvestingslasten	2.991.420	2.890.224
Overige lasten		
Administratie- en beheerslasten	226.902	197.064
Inventaris en apparatuur	45.765	44.688
Leer- en hulpmiddelen	1.295.650	1.294.236
Dotatie overige voorzieningen	0	0
Overige	814.565	1.038.529
Totaal overige lasten	2.382.882	2.574.517
Separate specificatie kosten instellingsaccountant		
Accountantshonoraria, onderzoek van de jaarrekening	40.053	34.060
Accountantshonoraria, andere controleopdrachten	6.594	3.751
Accountantshonoraria, adviesdiensten op fiscaal terrein	2.118	0
Accountantshonoraria, andere niet-controlediensten	0	0
Totaal Accountantshonoraria	48.765	37.811

Administratie- en beheerslasten

Ten opzichte van voorgaande jaren is de post administratie- en beheerslasten anders weergegeven door de herinrichting van het ERP Systeem. Er zijn een aantal posten verbijzonderd welke eerst in een andere categorie (ten onrechte) waren verwerkt. Voorbeelden zijn juridische kosten en schoolgids. Deze nieuwe, meer inzichtelijke, methodiek wordt komende jaren gehandhaafd.

Accountantshonoraria

Kosten voor het onderzoek van de jaarrekening is toegerekend aan het boekjaar waar de controle betrekking op heeft. In de accountantshonoraria over 2017 zijn de kosten voor meerwerk over 2016 opgenomen aangezien deze pas gedurende 2017 naar boven kwamen. Daarnaast zijn er een aantal subsidiecontroles geweest welke indien mogelijk conform de subsidievoorwaarden ten laste van de betreffende subsidie zijn gebracht en heeft MosaLira een fiscale opdracht gegeven aan de accountant.

Financieel resultaat en overig

	2017	2016
	EUR	EUR
Financiële en overige baten en lasten		
Financiële baten en lasten		
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	83.059	82.312
Ontvangen dividenden (uit operationele activiteiten)	0	0
Waardeveranderingen van FVA en van effecten	12.488	12.488
Opbrengst van vorderingen vaste activa en effecten	25.035	170.877
Rentelasten en soortgelijke kosten (-/-)	6.937	10.977
Totaal Financiële baten en lasten	113.645	265.677
Belastingen	0	0
Resultaat deelnemingen	0	0
Resultaat aandeel van derden	0	0
Buitengewoon resultaat	0	0

Verbonden Partijen

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen	Resultaat	Omzet	Burgerlijk wetboek 2, artikel 403	Deelname-percentage	Consolidatie
<i>Coöperatieve vereniging United World College Maastricht U.A.</i>	Coöperatie	Maastricht	Overig	345.954	345.954	14.676.908	Nee	0%	Nee

MosaLira is één van de participanten in United World College Maastricht. Afgelopen jaren stond MosaLira garant voor de verliezen van deze Coöperatie. Omdat eind 2014 alle verliezen zijn verrekend met MosaLira was dit het laatste jaar dat de exploitatie van UWCM volledig via de exploitatie van MosaLira liep. Met ingang van 2015 bleef de rechtmatigheid van de rijksbijdragen de verantwoordelijkheid van MosaLira. Deze zijn vanaf 2015 volledig in de exploitatie van MosaLira verwerkt. Deze lijn is voor het boekjaar 2016 doorgetrokken, verwacht wordt dat deze verwerkingsmethodiek ook in de toekomst gangbaar zal zijn. De doorbelasting van rijksbijdragen wordt verwerkt op de saldorekening met UWCM en de rekeningcourant rekening met UWCM. Dit geldt ook voor de personele kosten. De doorbelasting wordt eveneens geboekt op de rekening courant met UWCM en de saldo rekening. Deze saldorekening is onder de overige lasten opgenomen in deze jaarrekening.

Daarnaast participeert MosaLira in de volgende samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs:

SWV Passend Onderwijs Westelijke Mijnstreek VO 31.04

SWV Passend Onderwijs Westelijke Mijnstreek PO 31.04

SWV Passend Onderwijs Maastricht Heuvelland VO 31.05

SWV Passend Onderwijs Maastricht Heuvelland PO 31.05

SWV Passend Onderwijs Heerlen e.o. VO 31.06

SWV Passend Onderwijs Heerlen e.a. PO 31.06

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Leidinggevend-topfunctionarissen	Functie	Aanvang	Einde	FT E	Beloning	Belastbare onkosten-vergoedingen	Beloning betaalbaar op termijn	Totale bezoldiging	Herrekend WNT-max.	Uitkering beëindiging dienstverband
<i>Dhr. H.T. van Mulken</i>	Voorzitter College van Bestuur	01-01-2017	31-12-2017	1	122.199	-	17.745	139.944	153.000	-
<i>Dhr. D.J.H.N. Huntjens</i>	Lid College van Bestuur	01-01-2017	31-12-2017	1	120.841	-	17.366	138.207	153.000	-

In 2017 is geen sprake van fictieve dienstverbanden en MosaLira kent geen gewezen topfunctionarissen

Vergelijkende cijfers 2016:

Leidinggevend-topfunctionarissen	Functie	Aanvang	Einde	FT E	Beloning	Belastbare onkosten-vergoedingen	Beloning betaalbaar op termijn	Totale bezoldiging	Herrekend WNT-max.	Uitkering beëindiging dienstverband
<i>Dhr. H.T. van Mulken</i>	Voorzitter College van Bestuur	01-01-2016	31-12-2016	1	120.232	-	14.705	134.937	152.000	-
<i>Dhr. D.J.H.N. Huntjens</i>	Lid College van Bestuur	01-01-2016	31-12-2016	1	116.210	-	14.610	130.820	152.000	-

Bepaling WNT – Maximum

Per 1 januari 2016 zijn de verlaagde sectorale WNT maxima vervangen door bezoldigingsklassen op basis van instellingskenmerken. Gezamenlijk geven deze kenmerken een indicatie van de complexiteit van de betreffende bestuursfunctie. De bestuurlijke complexiteit van de instelling is daarmee leidend geworden voor de maximale bezoldiging van een bestuurder. De drie instellingskenmerken welke van belang zijn voor bepaling van de WNT norm zijn:

Gemiddelde totale baten per kalenderjaar;

Gemiddeld aantal leerlingen;

Gewogen onderwijssoorten of sectoren.

Bovenstaande punten in overweging nemende is MosaLira ingedeeld in WNT klasse E met 13 complexiteitspunten met een bijbehorende WNT norm van € 153.000.

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking

Leidinggevend- topfunctionarisse n	Functie	Aanvang	Einde	Aantal maanden	Maximum uurtarief	Individueel maximum voor periode	Individueel maximum kalenderjaar	Uurtarief lager dan maximum uurtarief?	Bezoldigin g periode	Totale bezoldiging per kalenderjaar
<i>M. van Raalten</i>	Lid College van Bestuur a.i.	18-09-2017	31-12-2017	4	176	79.040	84.480	Ja	79.040	79.040

Het aantal uren waarvoor de functie gedurende 2017 is vervuld betreft 480.

Vergelijkende cijfers 2016:

Leidinggevend- topfunctionarisse n	Functie	Aanvang	Einde	Aantal maanden	Maximum uurtarief	Individueel maximum voor periode	Individueel maximum kalenderjaar	Uurtarief lager dan maximum uurtarief?	Bezoldigin g periode	Totale bezoldiging per kalenderjaar

Toezichthouders

					Belastbare onkosten- vergoedingen	Beloning betaalbaar op termijn	Totale bezoldigin g	Uitkering beëindiging dienstverban d	Individueel WNT Max.
Toezichthouders	Functie	Aanvang	Einde	Beloning					
Mevr. A. Christophe	Voorzitter RvT	01-01-2017	31-12-2017	-	2.479	-	-	-	22.950
Dhr. F. Schneiders	Lid RvT	01-01-2017	31-12-2017	-	2.479	-	-	-	15.300
Mevr. M. Depondt – Olivers	Lid RvT	01-01-2017	31-12-2017	-	2.479	-	-	-	15.300
Dhr. R. Wedler	Lid RvT	01-01-2017	31-12-2017	-	3.000	-	-	-	15.300
Dhr. H. Wiertz	Lid RvT	01-09-2017	31-12-2017	-	826	-	-	-	5.114
Dhr F. Groutars	Gewezen lid RvT	-	-	-	2.500	-	-	-	-

De uitbetaling aan dhr. F. Groutars betreft de vergoeding over 2016 welke pas ultimo 2017 gedeclareerd is.

Vergelijkende cijfers 2016:

					Belastbare onkosten- vergoedingen	Beloning betaalbaar op termijn	Totale bezoldigin g	Uitkering beëindiging dienstverban d	Individueel WNT Max.
Toezichthouders	Functie	Aanvang	Einde	Beloning					
Dhr. F. Groutars	Voorzitter RvT	01-01-2016	01-11-2016	-	-	-	-	-	18.990
Mevr. A. Christophe	Voorzitter RvT	01-11-2016	31-12-2016	-	423	-	-	-	3.810
Mevr. A. Christophe	Lid RvT	08-03-2016	31-10-2016	-	1.643	-	-	-	9.870
Dhr. F. Schneiders	Lid RvT	08-03-2016	31-12-2016	-	2.066	-	-	-	12.410
Mevr. M. Depondt – Olivers	Lid RvT	01-01-2016	31-12-2016	-	2.479	-	-	-	15.200
Dhr. R. Wedler	Lid RvT	01-01-2016	31-12-2016	-	3.000	-	-	-	15.200
Mevr. A. Boeijen	Lid RvT	01-01-2016	31-12-2016	-	2.479	-	-	-	15.200

In verband met de invoering van de wet DBA heeft de RvT van MosaLira besloten de fictieve dienstverbanden af te schaffen. 2016 wordt hierin aangemerkt als een overgangsjaar. Er is voor wat betreft de vergoeding voor de toezichthouders geen sprake geweest van een fictief dienstverband. De toezichthouders hebben gedurende 2017 wel op factuurbasis de vergoeding gedeclareerd.

Voorstel bestemming van exploitatiesaldo

Voorgesteld wordt het positieve resultaat ad. € 1.665.254 als volgt te bestemmen:

€ 1.665.254 is toegevoegd aan de algemene reserve.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen (bijzondere) gebeurtenissen na balansdatum